

Що потрібно знати тим, хто отримує повістку від військкомату

Дикорослі гриби: смачна і поживна їжа чи отрута?

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
Заснована в 1990 році

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 1 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 180 (5309)

ЦИТАТА ДНЯ

АНГЕЛА МЕРКЕЛЬ:

«Зараз немає можливості скасування санкцій, а надалі є потреба продовження тиску».

Федеральний канцлер Німеччини про відсутність кроків з боку РФ щодо нормалізації ситуації на Донбасі

Нацгвардія готується до зими

ІНСПЕКЦІЯ. Учора в навчальному центрі Національної гвардії (с. Нові Петрівці на Київщині) Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк перевіряв підготовку до зими підрозділів, які відбувають у зону АТО. Разом із міністром внутрішніх справ Арсеном Аваковим і командувачем Національної гвардії Степаном Полтораком він ознайомився зі зразками зимової форми для співробітників МВС, патрульно-постової служби та бійців. А потім повідомив, що весь зимовий комплект коштує до 5 тисяч гривень. Загалом таким одягом планують забезпечити 37 250 військовослужбовців Національної гвардії до 10 жовтня.

«Надійшла перша партія комплектів — 5 тисяч. Очікується наступна партія — також 5 тисяч», — цитує слова Прем'єра департамент інформації та зв'язків з громадськістю Секретаріату КМУ.

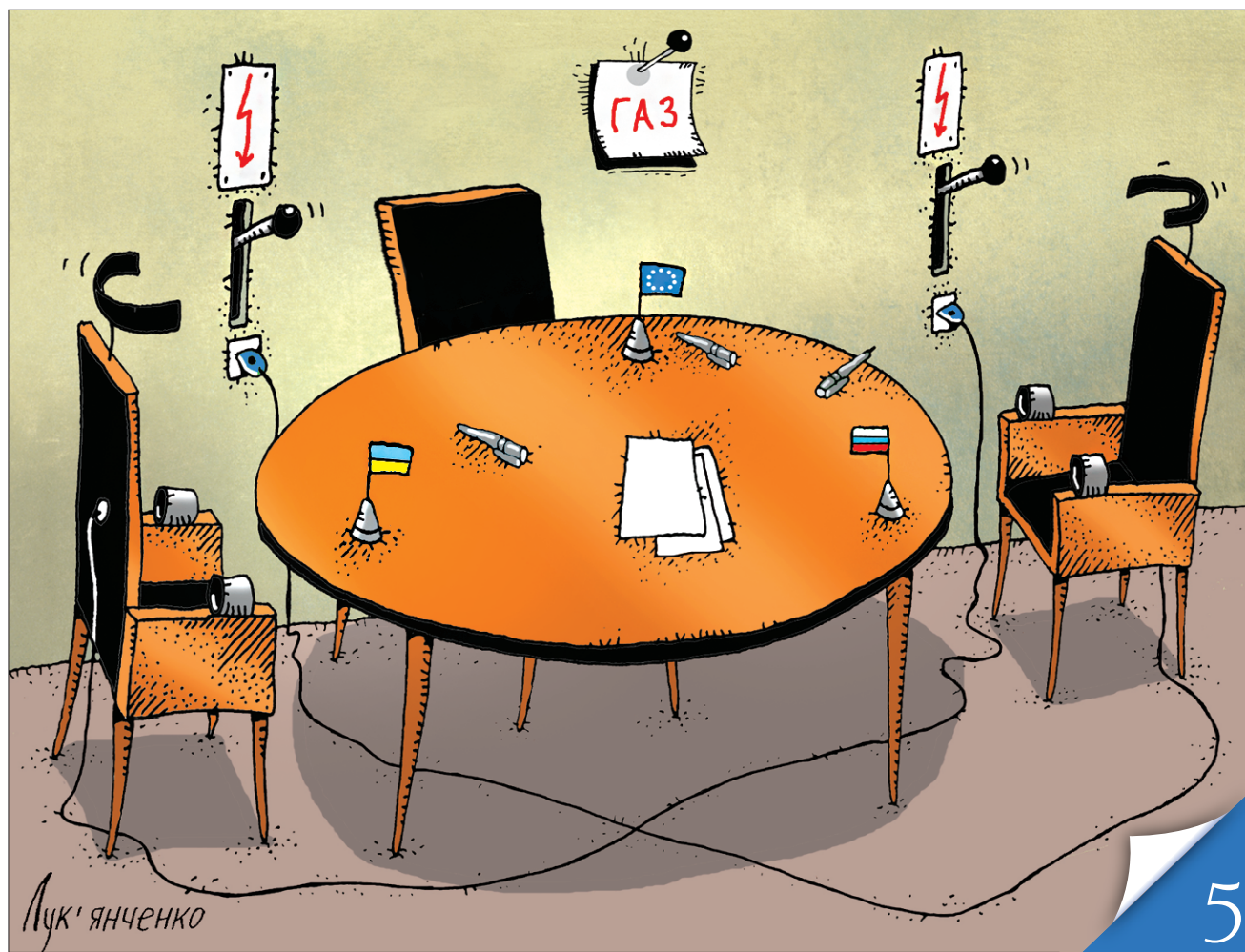
Окрім цього, Арсеній Яценюк оглянув бронетехніку, яка прибула на базу Нацгвардії для відправки в зону АТО, зокрема бронемашини «Кугар» та «Спартан», облаштовані для виконання завдань у зимовий період. Обсяг закупівлі нової техніки становить 600 одиниць (100 вже надійшло в частини).

ЦИФРА ДНЯ

764,053 млрд грн

становив обсяг реалізації промислової продукції в Україні в січні—серпні 2014 року, що на 4,7% перевищує торішній аналогічний показник

Європа має зняти російські окуляри

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА. Щоб Україну вкотре не звинуватили у крадіжках газу, потрібно контролювати тиск та обсяги постачання блакитного палива на прикордонних пунктах з Російської Федерації

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) під час проведення позачергових виборів народних депутатів України 26 жовтня 2014 року

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів народних депутатів України, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною чотирнадцятою статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну політичну партію чи кандидата у народні депутати України або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямым підкупом виборців.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори народних депутатів України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 30 вересня 2014 року

USD 1294.9185

EUR 1644.6760

RUB 3.2877

AU 156685.14

AG 2276.47

PT 169245.85

PD 101780.59

за 100 доларів США

за 100 євро

за 10 рублів

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Реформи набувають чітких контурів

ПРЕЗЕНТАЦІЯ. Президентський план перетворень закладає нову систему взаємодії державних і суспільних інституційВідділ новин
«Урядового кур'єра»

На першій публічній прес-конференції, проведеній минулого тижня за новим європейським форматом, Президент Петро Порошенко анонсував план проведення суспільних і економічних перетворень на осяжну перспективу. А днями заступник Глави Адміністрації Президента, голова виконавчого комітету Національної ради реформ Дмитро Шимків уже докладніше представив громадськості «Стратегію реформ-2020» Президента України.

«Головним у здійсненні цих реформ є цінності, які об'єднали нас у прагненні жити за європейськими стандартами і були засвідчені перед усім світом під час Революції гідності», — задав тон виступу Дмитро Шимків.

Метою реформ визначено досягнення європейських стандартів життя та гідного місця України у світі. «Стратегія-2020» містить понад 60 реформ. Першочерговими з них

Енергонебезпечність визначено однією з першочергових державних програм

стануть оновлення влади та антикорупційна реформа, судова реформа, децентралізація та реформа державного управління, дерегуляція та розвиток підприємництва, реформи правоохоронної системи, системи національної безпеки та оборони, охорони

здоров'я та податкова реформа. Також визначено дві першочергові державні програми: енергонебезпечності та популяризації України у світі.

Серед ключових показників, яких планують досягти до 2020 року, — з 8508 до 16 000 доларів

зростання частки ВВП на душу населення, підвищення зі 112 місця до першої двадцятки у рейтингу легкості ведення бізнесу, залучення 40 мільярдів доларів прямих іноземних інвестицій, доведення військових витрат з нинішніх 1,02% до 5% ВВП, підви-

щення середньої тривалості життя на три роки.

Дмитро Шимків наголосив, що наслідком упровадження реформ має стати формування нового суспільного договору між владою, громадянським суспільством і бізнесом, в якому кожна зі складових повинна не лише переосмислити свої функції, а й почати взаємодіяти за новими правилами. За цими правилами, влада слугуватиме суспільству, функціонуватиме просто, прозоро і привабливо, а громадянське суспільство активно контролює дії влади і сумлінно слугуватиме суспільному благу, бізнес функціонує по-новому: чесно платить податки і підтримує суспільство.

«На відміну від численних спроб впровадження реформ в Україні, ініціатива Президента України «Стратегія-2020» є адаптивною, не звужується виключно як тимчасовий політичний проект, заснована на широкому залученні громадськості та орієнтована на сталість влади зі створенням механізму широкого дискусійного

майданчика, яка з урахуванням зворотного зв'язку здатна бути гнучкою і релевантною викликам часу і стати реальним інструментом трансформації суспільства», — пояснив науковими термінами суть змін Дмитро Шимків.

Заступник Глави Адміністрації Президента зазначив, що лише «управління тим, що можна виміряти», можна вважати ефективним. «Стратегія-2020» передбачає механізм постійного моніторингу ефективності.

Захід відбувся у Національному університеті «Києво-Могилянська академія», повідомляє прес-служба Президента. У презентації та обговоренні взяли участь представники громадських організацій, політичних партій, експерти і науковці, представники бізнес-асоціацій та ЗМІ.

Дмитро Шимків повідомив, що створено сайт, присвячений реформам в Україні: www.reforms.in.ua. На цьому інформаційному ресурсі представлено національну модель управління майбутніми реформами.

Для кого закон не писаний?

Тетяна КИРИЛЕНКО
для «Урядового кур'єра»

СУМНІВНЕ ПРАВОСУДДЯ. Організувати агресію проти суверенної держави і відтяти шматок її території, озброювати і фінансувати сепаратистів, які перетворили цілий регіон сусідньої країни на руїну, викрадати людей і таємно вивозити за кордон, аби судити їх за надумані злочини, — усе це дії уламка колишньої імперії під назвою Росія, яка нині намагається диктувати умови чи не всьому світові.

Протистояти такому середньовіччю тяжко, адже наступ іде на всіх фронтах: від воєнного до ідеологічного. Однак діяти треба, використовуючи вітчизняне та міжнародне право. Днями Генеральна прокуратура України розпочала кримінальне провадження стосовно службових осіб Слідчого комітету Російської Федерації за сприяння «ДНР» і «ЛНР» в їхній діяльності. За повідомленням прес-служби ГПУ, справу порушили проти деяких посадових осіб цього комітету.

Підстав вистачає. Судячи з інформації, розміщеної на офіційному сайті цієї установи, така структура створювалася заради притягнення українських військових до кримінальної відповідальності за нібито скоєні ними злочини щодо мирних громадян. За декларацією не забарилися практичні дії: Слідчий комітет порушив кримінальну справу за фактом надуманого пособництва у вбивстві російських журналістів проти української льотчиці Надії Савченко.

І таких «злочинців» у списку російських чекістів хоч відбавляй. Окрім режисера Олега Сенцова, викраденого ще навесні, низку справ порушено проти невстановлених військовослужбовців Збройних сил України, Національної гвардії та активістів «Правого сектору» за нібито скоєні ними обстріли міст Донбасу.

У Генпрокуратурі України переконані, що «шляхом організації безпідставного кримінального переслідування здійснюється незаконне втручання в діяльність правоохоронних органів України, її Збройних сил», а саме: створення управління з розслідування злочинів та порушення ним кримінальних справ є сприянням терористичним організаціям, які перешкоджають виконанню службових обов'язків представникам державних органів та громадським діячам. Такі злочини трактують як зазіхання на охоронювані міжнародними договорами і законами України інтереси держави, її суверенітет і територіальну цілісність.

Натомість горезвісне слідче управління напередодні порушило ще одну кримінальну справу про «геноцид російськомовного населення Донецької і Луганської областей України», згідно з якою «невстановлені представники української влади, керівництво Національної гвардії і руху «Правий сектор» наказували своїм підлеглим знищувати російськомовних громадян, що живуть на сході України. Приписавши свої злочини жертві агресії, агресор цинічно вимагає ще й кари для неї».

ОБСЄ не поспішає надавати безпілотники

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ДОВОМЛЕНОСТІ. Президент Петро Порошенко продовжив телефонні консультації з Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель. Сторони обговорили ситуацію з дотриманням режиму припинення вогню. Глава держави зауважив, що українська сторона послідовно дотримується домовленостей, і наголосив: він очікує виконання російською стороною її зобов'язань у рамках Мінського протоколу — виведення військ, забезпечення закриття кордону та створення буферної зони уздовж його лінії.

Окрім цього, йшлося про стан виконання ОБСЄ фун-

кції моніторингу та верифікації двостороннього режиму припинення вогню. У цьому контексті Петро Порошенко висловив занепокоєння з приводу того, що ОБСЄ досі

ні ініціативи Німеччини на продовження домовленостей, досягнутих під час її візиту в Київ. Зокрема Німеччина виділяє 25 мільйонів євро на спорудження житла для виму-

Німеччина виділяє 25 мільйонів євро на спорудження житла для вимушених переселенців та 500 мільйонів євро кредитних гарантій на відбудову інфраструктури Донбасу.

не надала безпілотні літальні апарати, як це було визначено попередніми домовленостями.

Глава держави подякував Ангелі Меркель за гуманітар-

шених переселенців та 500 мільйонів євро кредитних гарантій на відбудову інфраструктури Донбасу.

Як повідомляє прес-служба Президента, за його доручен-

ням віце-прем'єр-міністр Володимир Гройсман провів нараду за участі представників органів центральної та місцевої влади, Німецького товариства міжнародного співробітництва, Посольства Німеччини в Україні з метою реалізації гуманітарних проектів коштом німецького уряду. Йдеться про питання доставки та розповсюдження німецької гуманітарної допомоги в Донецькій та Луганській областях і побудови містечок для понад 4000 вимушених переселенців.

Ангела Меркель та Петро Порошенко обговорили й енергетичні аспекти, зокрема результати останніх тристоронніх консультацій з газового питання, які відбулися у Берліні.

Проти СНДу об'єдналися 25 країн

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПРОГРАМА. У рамках 69-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН відбулася зустріч високого рівня «Викорінення епідемії СНДу серед підлітків». До обговорення питання боротьби з епідемією СНДу серед молодого покоління (підлітків 10—19 років) і нової спільної ініціативи ЮНЕЙДС та ЮНІСЕФ для реалізації цього завдання — All In долучився й віце-прем'єр-міністр Олександр Сич.

Загалом у цій зустрічі взяли участь представники понад двадцяти держав, ключові партнери ініціативи All In, її ініціатори — виконавчі директо-

10-19

років — такий вік вважається найнебезпечнішим у світі для інфікування ВІЛ.

ри ЮНІСЕФ та ЮНЕЙДС Ентоні Лейк та Мішель Сідібе. Учасники зустрічі відзначили важливість заходів із запобігання поширенню СНДу серед підлітків, зауваживши, що найголовніша умова — належний рівень систем охорони здоров'я, освіти та програми

соціального захисту населення кожної окремої держави.

Олександр Сич висловив повну підтримку Україною руху All In та запевнив у готовності нашої держави до плідної співпраці для створення світу без СНДу та надання передовсім належної допомоги молодому поколінню, інфікованому ВІЛ.

«Молодь — рушій змін, у чому Українська держава переконатася під час Революції гідності. Ось чому працювати з молоддю означає працювати задля кращого майбутнього», — цитує слова віце-прем'єра його прес-служба.

Також він зазначив, що керівництво нашої держави при-

діляє особливу увагу маргіналізованим категоріям суспільства і робить усе можливе, щоб забезпечити їх доступом до служб підтримки із запобігання ВІЛ-інфекції та боротьби з наслідками захворювання. У цьому контексті йшлося про важливість співпраці між громадянським суспільством та урядом у боротьбі зі СНІДом.

Мета руху All In — створення конкретного плану щодо викорінення епідемії СНДу серед підлітків (фокус-група — вік від 10 до 19 років), які інфіковані або постраждали від інфекції. Нова глобальна ініціатива заручиться підтримкою 25 держав.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Політика РФ — це проблема для всього континенту

МІЖНАРОДНА ТРИБУНА. Сьогодні депутати ПАРЄ обговорюватимуть кризу в Україні, але резолюції не ухваллять

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

По обіді на сесії ПАРЄ пройдуть дебати з поточних політичних питань, присвячених ситуації в Україні. Доповідачем призначено депутата від групи соціалістів Штефана Шеннаха. Генеральний секретар Ради Європи Турбйорн Ягланд та Верховний комісар з питань захисту прав людини Нілс Мужнієкс також візьмуть участь в обговоренні.

Загрози очевидні та приховані

«Криза в Україні стала прикладом загрози правам людини в умовах насилля та збройного конфлікту», — сказала під час відкриття сесії Президент ПАРЄ Анн Брассер. За її словами, це також стало «нагадуванням про роль, яку повинні відігравати РЄ та Асамблея у створенні довготривалого демократичного миру через діалог та співпрацю». Проте, за її словами, в Європі з'явилися й інші, менш очевидні на перший погляд, загрози, які мають руйнівний ефект. На її думку, це зростання проявів нацизму, ксенофобії та популярності неонацистських партій у Європі.

Саме цій загрозі було присвячено вчорашні дебати в ПАРЄ «Протидія проявам неонацизму». Доповідь на цю тему підготувала шведська депутат Марієтта де Пурбе-Лундін, співдповідачкою виступила російський депутат Тетяна Казакова. До речі, приїзд останньої у Страсбург став винятком, оскільки делегація РФ продовжує ігнорувати сесії ПАРЄ на знак протесту після того, як у квітні рішенням Асамблеї її позбавили права голосу через анексію Криму.

Добросусідство не для Росії

На прес-конференції напередодні відкриття сесії Анн Брассер наголосила,

Сесія ПАРЄ працюватиме до 3 жовтня

що російських депутатів позбавили права голосу, але не права виступати на сесіях ПАРЄ. «Нам потрібен діалог, бо без нього ми не досягнемо порозуміння», — заявила вона. І згадала про свою зустріч з головою Держдуми РФ Сергієм Нарішкіним у Парижі на початку вересня, під час якої не було досягнуто «спільної позиції і порозуміння з багатьох питань».

Нагадаю, у Парижі Сергій Нарішкін висловив готовність приїхати в Страсбург на сесію ПАРЄ. Але Анн Брассер наголосила, що подальші її зустрічі зі спікером російського парламенту можливі «лише тоді, коли ми дійдемо згоди з принципових питань». «Поки що про жодні дати чи візити не йдеться», — наголосила вона.

Крім того, у квітні Асамблея ухвалила рішення в рамках Моніторингового комітету створити підкомітет з питань політики Росії щодо країн-сусідів. Його створення викликало бурхливий протест російської делегації. Минулого тижня в Москві голова делегації у ПАРЄ Олексій Пушков заявив, що це «ще одна спроба виділити Росію як об'єкт для атак у рамках ПАРЄ». Він також наголосив, що російська сторона «не надаватиме жодної інформації на вимогу підкомітету, не даватиме своїх оцінок та іг-

норуватиме його діяльність».

Проте на прес-конференції Анн Брассер наголосила, що підкомітет було створено рішенням Асамблеї більшістю голосів, тому «ані окремі представники делегації, ані вся делегація не можуть блокувати його роботу». «Я вважаю, що Асамблея зробила правильно, створивши такий комітет», — заявила Анн Брассер. На її думку, «достатньо подивитися на карту, щоб зрозуміти, що політика сусідства, яку провадить Росія, становить проблему».

До ПАРЄ на гостини

Серед несподіванок нинішньої сесії ПАРЄ — приїзд у Страсбург Юлії Тимошенко. Цікаво, що співробітники прес-служби РЄ до останньої миті не знали, чи зустрічатиметься вона з керівництвом РЄ і чи провадитиме прес-конференцію. Зрештою, стало відомо, що її візит у Страсбург як голови партії «Батьківщина» відбувся на запрошення політичної групи «Європейська народна партія», тому не мав офіційного характеру. Серед журналістів, котрі приїхали висвітлювати осінню сесію ПАРЄ, поява Юлії Тимошенко, яка помітно схудла і помілодшала на

вигляд, викликав однозначну реакцію: піар напередодні виборів.

«Ощасливив» своєю присутністю ПАРЄ і лідер українських комуністів Петро Симоненко. Він хоча й входить до складу української делегації, досі був нечастим гостей на ПАРЄ, а перелік його діяльності в Асамблеї (виступи, участь у підготовці резолюцій, внесення поправок), з яким можна ознайомитися на сайті Ради Європи, незначний.

У перший день сесії кореспондент «УК» йшов коридором, у який виходять двері кімнат, де відбувалися зустрічі політичних груп. Двері однієї з них були прочинені. Звідти долинали гнівні тиради російською мовою про те, що «вони почали не АТО, а війну проти власного народу» натомість, щоб задовольнити прагнення людей «до децентралізації і право говорити рідною мовою».

Мені стало цікаво, хто так палко «заміщає» російську делегацію на сесії ПАРЄ і віддано озвучує кремлівські постулати. І хоча засідання політичних груп вважають закритими для преси заходами, я тишенько зайшла до кімнати. Промовцем виявився любитель дорогих годинників і зарубіжних вояжів головний український комуніст Петро Симоненко.

ПРОШУ СЛОВА!

Валютні зигзаги

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

У середині серпня спробувала купити євро у Рівному: не для заощаджень — валюта була потрібна на дорожні витрати до Франції, куди саме збиралася. Мінйали за один євро вже тоді правили по 19 гривень. На моє здивування, чому так дорого, один із них, не моргнувши оком, випалив: «А ви що, не знаєте, завтра Росія вводить війська в Україну. То завтра буде 20, післязавтра — 25 і, відповідно, далі...»

І тут-таки жінка здала йому євро за ціною 17,50. Таки непогано заробляють хлопці — 1,50 на кожному! Це остаточно переконало не годувати валютників, і я вирушила до державного Ексімбанку, де без жодних проблем того дня купила євро по... 18,10.

Та нині ситуація змінилася. Ані у відділеннях державних Ексімбанку та Ощадбанку, ані в комерційних купити євро (чи долари) практично неможливо. І це при курсі 19,20—19,35, і при щойно введених обмеженнях Нацбанку на купівлю валюти. За те на чорному ринку все «стабільно»: незмінні 19 за євро і близько 15 за долар. Бери — не хочу, і без будь-яких обмежень!

Маю величезні сумніви, що необхідну кількість іноземної валюти мінйалам приносять пересічні громадяни. Чомусь усе більше впевненості в тому, що валюта до них перекочує з банків. Кому це вигідно, здогадатися неважко. Тільки не людям, яким вряди-годи знадобиться кілька десятків євро або доларів.

А валютники своїх півтори гривні на кожному євро мають стабільно — і вже не перший місяць. Знайомим зізнаються, що такого «підйому», як за останніх півроку, не мали вже давно. Отже, кому війна, а кому — мати рідна? Чому цього нині (як, зрештою, й десятиліттями) «не помічають» правоохоронці? В якому правовому полі працюють ці особи: як правило, молоді міцні здоровані, які не поспішають боронити Україну, а наживаються на наших злиднях? І хто зрештою відповість за те, що валютний ринок останнім часом, вважайте, повністю пішов у тій?

Маючи на картці з міжнародними платіжними системами кошти, можна було б і не хвилюватися, від'їжджаючи за кордон. Розраховуйся собі і ні про що не думай — як роблять громадяни всіх цивілізованих країн. Та як тут не думати, що поки ти туди доїдеш, гривня може обвалитися так, що не те що розрахуватися — додому повернутися не вистачить. У країні справжніх чудес живемо, панове...

На Миколаївщині оголошено жалобу

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ПАМ'ЯТЬ. 30 вересня, 1 та 2 жовтня стали днями жалоби у Миколаївській області за загиблими бійцями 79-ї окремої аеромобільної бригади, які віддали життя, захищаючи незалежність України під час проведення АТО на сході країни. Відповідне розпорядження видав голова Миколаївської облдержадміністрації Вадим Меріков.

Так, 29 вересня під час передислокування підрозділу миколаївської десантної бригади потрапив у засідку бойовиків, внаслідок чого загинуло семеро військовослужбовців, дев'ятеро зазнали тяжких поранень. Волонтер і водночас радник Президента Юрій Бірюков розповів, що трагедія сталася в Донецькому аеропорту від прямого влучення з танка в БТР.

«Терористи обстріляли бронетранспортери з танків. Внаслідок влучення в один з БТРів увесь його екіпаж загинув. Десантники з другої бронемашини зуміли відійти в укриття, звідки підбили один з танків супротивника. Також під час інциденту загинуло двоє бійців 93-ї бригади», — сказав він.

У дні жалоби на території Миколаївської області рекомендовано утриматися від проведення розважально-концертних заходів, спортивних змагань, внести відповідні зміни до програм теле- і радіопередач.

На будинках і спорудах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій приспущено Державні прапори України. Також їх рекомендовано приспустити на будинках і спорудах підприємств та установ недержавної форми власності.

Як стало відомо «УК», військова прокуратура Південного регіону України почала перевірки за фактом загибелі сімох миколаївських десантників, які потрапили в засідку терористів поблизу аеропорту «Донецьк». На сьогодні вирішують питання про порушення кримінального провадження.

Тривають слідчі дії. Також вирішують питання про порушення кримінального провадження за частиною 3 статті 258 Кримінального кодексу України «Терористичний акт, що спричинив загибель людини».

Текст угоди залишається незмінним

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

АСОЦІАЦІЯ. Рада ЄС та Європейська комісія заявляють, що Угода про асоціацію — це двосторонній документ між Україною та Європейським Союзом, тому будь-які зміни до нього може внести одна із сторін за згодою другої. Про це йдеться у спільній заяві Ради ЄС та Єврокомісії, оприлюдненій у Брюсселі.

«Рада та Єврокомісія нагадують, що Угода про асоціацію — це двостороння угода,

і будь-які її обробки можуть здійснюватися лише на прохання однієї із сторін і за згодою другої відповідно до механізмів, передбачених у тексті, і згідно з міжнародним правом і з відповідними внутрішніми процедурами сторін», — цитує УНІАН текст документа. Рада і Єврокомісія привітали ратифікацію Верховною Радою Угоди про асоціацію та згоду Європейського парламенту 16 вересня 2014-го і повідомили, що з нетерпінням чекають швидкого завершення ратифікації

усіма державами-членами. Нагадали й про спільну заяву міністрів економіки від 12 вересня щодо імплементації Угоди про асоціацію та поглиблену й всеосяжну зону вільної торгівлі та підкреслили важливість для всіх суворо виконувати взяті зобов'язання. Загалом ця заява є частиною всеосяжного мирного процесу в Україні, який поважає українську територіальну цілісність та право України визначати своє майбутнє. Органи ЄС заохочують Україну після початку

тимчасового застосування положень розділів I—III і V—VII продовжити процес передбачених реформ і економічної модернізації відповідно до своїх міжнародних зобов'язань та за підтримки і моніторингу ЄС. «Рада та Єврокомісія знову підтверджують важливість належної підготовки для імплементації розділу IV (торгівля) Угоди про асоціацію згідно з термінами, зазначеними у рішеннях Ради, і з огляду на міжнародні зобов'язання України», — наголошено в заяві.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення Л. Пруса з посади голови Хмельницької обласної державної адміністрації

Звільнити ПРУСА Леоніда Івановича з посади голови Хмельницької обласної державної адміністрації.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
25 вересня 2014 року
№ 745/2014

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 10 вересня 2014 р. № 474
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2002 р. № 1393

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2002 р. № 1393 «Про затвердження Статуту Державного підприємства з питань поводження з відходами як вторинною сировиною та складу його наглядової ради» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 38, ст. 1788; 2010 р., № 93, ст. 3309; 2011 р., № 6, ст. 285, № 99, ст. 3606) такі зміни:

на часткову зміну постановляючої частини постанови затвердити новий склад наглядової ради Державного підприємства з питань поводження з відходами як вторинною сировиною згідно з додатком;
внести до Статуту Державного підприємства з питань поводження з відходами як вторинною сировиною, затвердженого зазначеною постановою, зміну, що додається.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 10 вересня 2014 р. № 474

СКЛАД
наглядової ради Державного підприємства з питань поводження з відходами як вторинною сировиною

ВОЛКОВ Андрій Миколайович	—	начальник управління з питань екології та природокористування департаменту розвитку реального сектору економіки Мінекономрозвитку
ЛИМАР Олександр Григорович	—	голова правління громадської спілки «Українська Ресайклінг Асоціація»
НАСТАСЕНКО Олександр Григорович	—	заступник Міністра екології та природних ресурсів — керівник апарату
ОМЕЛЯН Володимир Володимирович	—	керівник служби Міністра Кабінету Міністрів України
СІНАЄВ Ігор Едуардович	—	член правління Всеукраїнської громадської організації «Зелена варта»
ЧУПРИНЕНКО Роман Сергійович	—	директор департаменту забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) Мінфіну

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 вересня 2014 р. № 474

ЗМІНА

що вноситься до Статуту Державного підприємства з питань поводження з відходами як вторинною сировиною

Абзац п'ятий пункту 5.3 викласти в такій редакції:

«Голова наглядової ради обирається членами наглядової ради з їх числа простою більшістю голосів від загального складу наглядової ради.».

ЦВК ІНФОРМУЄ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду Комуністичної партії України.

Реквізити накопичувального рахунку:

Отримувач: виборчий фонд Комуністичної партії України.

Код партії за ЄДРПОУ: 00049147.

Банк отримувача: ТББВ № 10026/0187 філії ГУ по м. Києву та Київській області ПАТ «Державний ощадний банк України».

Код банку отримувача: МФО 322669.

Рахунок отримувача: 26418301608473.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду партії «ВІДРОДЖЕННЯ».

Реквізити накопичувального рахунку:

Отримувач: виборчий фонд партії «ВІДРОДЖЕННЯ».

Код партії за ЄДРПОУ: 26560280.

Банк отримувача: ПАТ акціонерний банк «Укргазбанк».

Код банку отримувача: МФО 320478.

Рахунок отримувача: 26413251890.

СПІВЧУТТЯ

Судді та колектив Секретаріату Конституційного Суду України висловлюють глибокі співчуття судді Конституційного Суду України у відставці Анатолію Головіну в зв'язку з тяжкою втратою — смертю його матері

Лідії Григорівни.

Відхід у вічність близької людини є невимовно тяжким випробуванням, тож у ці жалобні дні поділяємо з Вами біль і горе, щиро сумуємо в цю скорботну годину разом з усіма, хто знав і любив Лідію Григорівну.

Медики працюють над адаптацією галузі до європейських стандартів

ПОСАДА. У МОЗ розповіли, чим займатиметься новий заступник міністра з питань євроінтеграції

Микола ПЕТРУШЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Як відомо, такі посади в Урядових структурах запроваджено для імплементації Угоди про асоціацію з ЄС. Що і як робитиме МОЗ, новопризначений заступник міністра Юрій Савко розповів на першій зустрічі з журналістами. Він наголосив, що важливо адаптувати українське законодавство до євростандартів, показати, що Україна відповідає правилам ЄС, що ми проводимо реформи, які роблять Україну європейською державою.

Як усе це вплине на охорону здоров'я? Питання дуже конкретне, оскільки йдеться про безпеку держави. Поліпшення медичного обслуговування планується через реформи. Якщо раніше було багато ідей щодо їх проведення, але бракувало системності в роботі, то тепер для її забезпечення, за словами посадовця, буде залучено експертів ЄС.

За словами Юрія Савка, серед пріоритетів — усунення негативного впливу соціальних проблем, встановлення показників безпечності харчових продуктів, пропаганда здорового способу життя.

Удосконалення системи охорони здоров'я ставить за мету посилення боротьби із соціально небезпечними хворобами і забезпечення доступу до охорони здоров'я. Утворення громадського центру здоров'я передбачає делегування йому частини функцій міністерства.

Окремо заступник міністра зупинився на системі компенсації хворим частини витрат на ліки. Пілотний проект у боротьбі з гіпертонією вже триває. Він показав позитивний результат. Нині йдеться про те, щоб перейти від експериментів до системної роботи, звичайно, в межах можливості бюджету. В розв'язанні цієї проблеми посадовці теж сподіваються

на допомогу закордонних експертів.

На часі й спрощення доступу до перевірених ліків. А ось стратегії їх імпортозаміщення, вважає посадовець, у нас нема і, мабуть, не буде.

Для пацієнта важлива не країна-виробник, — сказав він, — а доступність і ефективність ліків. На інтересах пацієнтів ґрунтуватиметься інтерес держави.

Правильно. Але зважимо на одну особливість. У нас помирає дуже багато хворих через неможливість придбати ліки. Причин цього дві: низькі зарплати і пенсії й дуже високі ціни на імпортні ліки — вони перевершують показники багатьох країн. Як із цим боротися? Чи буде адаптовано в Україні європейські підходи до формування зарплат і цін на ліки?

Зрозуміло, щоб відповісти на це запитання, Міністерство охорони здоров'я може вносити лише пропозиції. Тож з перших

днів роботи щодо імплементації Угоди про асоціацію з ЄС має бути не лише суто відомчий, а комплексний підхід різних міністерств і відомств.

Під час зустрічі прозвучало й «непрофільне» запитання. Йшлося про те, що уже тривалий час через брак вакцини в лікарнях не проводять щеплення дітей проти туберкульозу. В міністерстві відповіли, що вакцина є, але вона на перереєстрована, тому закон забороняє її використовувати. Тож депутати мають внести зміни до чинного законодавства.

Ось так! Замість того, щоб рятувати наше майбутнє, депутати галасують, сміливо можна сказати, що байдикують і облаштовують власний добробут. То як це назвати? Виходить, у пропозиціях, що їх нині розробляють для адаптації, мабуть, на першому місці має стояти питання відповідальності депутатів і посадовців за виконання обов'язків.

Не плодімо корупціонерів мимоволі

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ. У Росії міліцію вже давно переіменували на поліцію, але на тому її реформування, напевно, й закінчилося. Аби з українськими реформами, які планують у сфері МВС, не сталося те саме, нині триває їхнє активне обговорення серед працівників відомства і громадськості. Саме про це йшлося під час відеоконференції «Взаємодія громадянського суспільства з органами внутрішніх справ», яка відбулася днями у Кабінеті Міністрів.

— Реформування МВС і тісна взаємодія міліції з громадськістю — питання, які є дуже важливими, особливо зважаючи на події останніх 10 місяців. Така якісна взаємодія відбувається через інститут експертних громадських рад, створення яких почалося ще у 2010 році. Працюють ці ради як при центральних органах виконавчої влади, так і при регіональних. І саме там нині активно обговорюють питання, якою стане українська міліція (поліція?) після реформи, як чітко та якісно громадськості її контролювати, зміни до нормативної бази тощо, — зазначив заступник міністра внутрішніх справ Микола Величківч.

І додав, що нині при МВС створено експертну раду з питань дотримання прав людини та реформування органів внутрішніх справ, яку очолює відомий правозахис-

Фото Володимира ЗАЙКИ

У рамках реформи МВС пропонують брати на службу в міліцію учасників АТО. Адже українці їм довіряють

ник Євген Захаров із Харкова. Саме ця група, із залученням громадськості та експертів у сфері правозахисної діяльності, за останні кілька місяців розробила спільно з міністерством «Стратегію розвитку органів внутрішніх справ».

А також нині на Львівщині відбувається експеримент, під час якого громадськість реально долучається до контролю за діяльністю МВС і висловлює своє бачення реформ. А отже, маємо вже від них низку пропозицій. Це й залучення до служби у міліції тих, хто нині боронить Батьківщину на передовій. Адже саме таким людям довіряють українці. А міліціонерам, які були пора-

нені під час бойових дій, також слід надавати велику допомогу.

Ще один важливий документ — «Концепція реформування структури МВС». Скільки має бути працівників у штаті та яку вони повинні отримувати за плату? Адже зрозуміло, що, скажімо, у Києві міліціонер із зарплатою 1900 гривень на місяць — це потенційний корупціонер мимоволі. Бо людина має певну владу та не має грошей, а родину слід годувати. Так само нерозумно вимагати від людини із такою зарплатою працювати вдсятеро краще за незмінних умов праці. І все це слід обговорити та погодити.

Заступник міністра внутрішніх справ також наголосив, що ці документи активно обговорюють, до них вносять зміни. Є план — подати їх до розгляду ще цієї ВР, хоч, напевно, детально їх розглянути та прийняти рішення вона вже не встигне. Але принаймні до нового складу Ради документи потраплять як такі, що вже пройшли громадські слухання, де враховано всі зауваження та пропозиції. Отже, за словами заступника міністра, дуже скоро, перед поданням до законодавчого органу, буде проведено їх громадську презентацію, до якої запрошують усіх охочих, зокрема експертів, юристів, правозахисників та громадські організації.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Європа має зняти російські окуляри

Мабуть, мало хто з політиків та експертів сподівався на хоч який-небудь результат тристоронніх перемовин Росії, України та Єврокомісії (ЄК), що відбулися минулої п'ятниці у Берліні. Проте ця зустріч не пройшла марно, хоча невирішених питань залишилося і дійсно дуже багато.

До того ж представники всіх трьох сторін по-різному коментують підсумки перемовин.

Поговорили кожен про своє

Як заявив журналістам після цієї зустрічі заступник голови ЄК Гюнтер Еттінгер, Україна зобов'язалася виплатити «Газпрому» 3,1 мільярда доларів до кінця цього року. На думку шановного європейського експерта, після сплати першої частини боргу — 2 мільярдів доларів — російський газовий монополіст зобов'язується поставити в нашу країну 5 мільярдів кубометрів блакитного палива по 385 доларів за тисячу кубів. До того ж за умови передоплати Київ може отримати знижку в 100 доларів на тисячу кубометрів.

Своєю чергою міністр енергетики Росії Олександр Новак заявив, що Світовий банк та Євросоюз можуть виступити гарантами погашення боргу України перед Росією у 3,1 мільярда доларів. Більше того, за словами російського високопосадовця, ці кошти повинен надати МВФ. Також пан Новак зазначив, що 5 мільярдів кубометрів газу РФ поставити за

ціною 385 доларів за тисячу кубометрів.

Водночас за підсумками перемовин міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан заявив, що ціна, яку пропонує російська сторона, не має залежати від мита, яке встановлює уряд Росії. А цей аспект є дуже важливим.

Так, за словами голови Бюро комплексного аналізу Сергія Дяченка, саме ця ціна має враховувати всі митні та податкові стягнення. «Звісно, Росія цього робити не бажає. Тоді вона в певний час може спокійно включити ці показники до обумовленої ціни, і вартість газу буде просто «золотою» та непідійнятною для України», — констатує аналітик.

До того ж Юрій Продан заявив, що Росія і так винна Україні 6 мільярдів доларів переоплати за газ, а 3,1 мільярда наша сторона розглядає не як сплату поставок за 2013 рік і початок 2014 року, а як передоплату поставок за майбутню зиму.

Своєю чергою Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк підкреслив, що Київ не відкликати свого позову на «Газпром» зі Стокгольмського арбітражу.

Інструмент внутрішньої та зовнішньої політики

Отже, за словами президента Центру глобалістики «Стратегія 21» Михайла Гончара, берлінські

перемовини, звичайно, не фіаско, проте вказують на дуже важливу проблематичну деталь. «Якщо ми згадаємо минулі переговори, то вони мали аж 6 раундів. Це нормально. Проте я хочу заявити: цей захід продемонстрував (і це дуже сумно для України), що ЄК іде на повіді в «Газпрому». А вона не повинна так робити, бо, перше, сильніша за російського монополіста. По-друге, такі дії завдають великої шкоди самим європейським споживачам газу з РФ», — наголосив він.

Треба сказати: чимало аналітиків ринку з України вважають, що Європа взагалі дивиться на газові питання крізь окуляри Росії. Приміром, той самий Гюнтер Еттінгер був упевнений, що наша держава таки краде російський газ, який транспортується її територією.

Як зазначає Михайло Гончар, нині для України в газових питаннях склалася не найкраща пора. Так, саме зараз змінюється склад ЄК, і там панує справжній хаос. «Якби поважні європейські чиновники були обізнанішими у тому, чого саме хоче Росія і як вона діятиме на цьому ринку, то вони б не казали таких речей», — упевнений він.

Так, і це цілком слушно. Адже, приміром, у Російській енергетичній стратегії (офіційний документ РФ) варто прочитати таке: «...енергетичний комплекс Росії повинен бути інструментом внутрішньої та зовнішньої політики Росії». Як влучно «поцілюють» ці слова у «ворота поведінки» РФ на

газовому ринку щодо України та всієї Європи.

Невже це ще треба пояснювати європейцям та їхнім чиновникам?!

Або ще цікава заява першого заступника Державної думи Росії з промисловості Володимира Гутенева: «Ми повинні обговорити обмеження або скорочення поставок газу до України».

Отже, Росія у газовій сфері поводить з нами та цивілізованими європейцями по-хамському. І європейці чи то роблять вигляд, чи то спеціально або замовчують, або стають на бік Росії та її ідеології, ставлячи під загрозу існування держави Україна та її енергетичної безпеки.

Проте приміром Сергій Дяченко вважає, що поведінку Європи можна цілком зрозуміти: вона також не готова до зимівлі з урахуванням накопичення енергоресурсів, тому зараз вирішує лише тактичне для себе питання, а стратегічні проблеми щодо постачання газу буде «обмірковувати» весною 2015 року.

Розраховувати дії, на крок випереджаючи Росію

Що ж Україна може та повинна зробити на наступних раундах перемовин (черговий, до речі, має відбутися наприкінці цього тижня)? Аналітики впевнені, що однозначно слід підписати документ (а не наміри), який матиме юридичну силу. Бо інакше Росія в часи холодів, як це було й раніше,

звинувачуватиме Україну в крадіжках газу.

Сергій Дяченко вважає, що тут ми повинні об'єднати свої зусилля з ЄК, адже Росії треба одне — вилучення України з переліку транспортувальників газу з РФ і розвиток газогону «Північний потік», а також подальше будівництво «Південного потоку».

«Щоб вирішити такі складні питання, ми повинні разом з європейськими фахівцями деталізувати графіки постачання газу до Європи, контролювати тиск та обсяги газу не лише на українському, а й на російському кордоні. Це все потрібно, аби нас знову не зробили крадіями», — зазначає фахівець.

Тут слід додати, що такі пропозиції до європейської сторони від України надходили ще в 2010 році. Проте ЄК так і не відреагувала на них, хоча цей документ їй сподобався. Отож відтепер українські фахівці, які й надалі братимуть участь у чергових раундах перемовин із РФ та ЄК щодо газу, повинні бути справжніми дипломатами, щоб «переманити» на свій бік європейців та прорахувати на крок уперед дії росіян й витримати їхні удари.

P.S. Коли номер готували до друку, стало відомо, що керівництво словацького отримувача та дистриб'ютора російського газу компанія Slovensky plynarsky priemysel (SPP) заявило: 29 вересня РФ знизила поставки блакитного палива через Україну в обсягах близько 10%.

У пошуках нових паливних друзів

АЛЬТЕРНАТИВА. Іншими джерелами постачання газу в Україну можуть стати країни Близького Сходу після будівництва LNG-терміналу під Одесою

Політика тиску та шантажу Росії на нашу країну в газових питаннях примушує всерйоз замислитися, з яких країн Україна могла б постачати блакитне паливо. Особливо вирішення цієї проблеми актуальне після недавньої відмови Угорщини зупинити реверс газу в нашу країну. Перш ніж розглянути цей аспект, треба подивитися на сусідів з Європи, адже і вони мають схожі з нами проблеми.

Норвегія й Іран зацікавлені у європейських споживачах

РФ стосовно європейських споживачів цього вуглеводню також поводить некоректно, що спонукає держави ЄС шукати альтернативні Росії поставки газу з інших країн та регіонів.

Приміром на сьогодні відомо, що країни європейської спільноти сподіваються на норвезький газ. До речі, нещодавно міністр енергетики цієї країни Торд Ліен заявив, що Норвегія може збільшити обсяги видобутку та постачання блакитного палива в країни ЄС. За його словами, в цьому разі ціна на газ трохи зросте, але «оператори на континентальному шельфі робитимуть усе, щоб допомогти друзям у Європі».

Також Євросоюз веде перемовини з Іраном. Саме в цій країні другі після Росії запаси газу в світі. Так, європейський газовий

Такий вигляд має проект LNG-терміналу, який заплановано збудувати під Одесою

фахівець Френ Умбах вважає, що ця азійська держава також зацікавлена у постачанні палива до Європи.

Він заявив, що частина економічної та політичної еліти Ірану та західні компанії ведуть перемовини щодо скасування санкцій ЄС проти цієї країни.

Ось так Росія змушує не лише Україну, а й Європу шукати нові країни та регіони, з яких можна було б постачати блакитне паливо.

Прямої договори підписувати не можна

Чи може наша держава підписувати прямі договори з вищев-

казаними країнами на транспортування газу в Україну? Які ще країни можуть стати нашими союзниками у постачанні палива?

З цими питаннями кореспондент «УК» звернувся до незалежного економічного експерта Володимира Саприкіна.

«На жаль, такі прямі договори з Норвегією та Іраном можна підписати лише теоретично. Практично це зробити буде дуже важко. Цей газ ми можемо закуповувати лише в європейських країнах і постачати його в Україну за реверсом. Адже блакитне паливо змішується в Європі з вуглеводнями з різних країн. Тому ЄС на цьому етапі

(коли з Росії газ у нашу країну зовсім не надходить) слід розглядати як основне джерело постачання цього виду палива», — зазначає аналітик.

Такі великі постачальники газу, як Туркменістан та Казахстан, також не можуть напряму експортувати паливо, бо воно йде територією Росії, яка має на нього «особливі» права і фактично розпоряджається середньоазійським газом, як хоче. Тобто закриває Україні шлях до блакитного палива цих країн.

Дуже болісно споглядати, як Росія, шантажуючи європейські держави, змушує їх відмовлятися від реверсу газу в Україну. ЄС може і повинен

виявляти дуже жорстку позицію стосовно РФ і не лякатися цього великого постачальника блакитного палива.

Проте Володимир Саприкін упевнений, що Європа таки витримає удар РФ і постачання за реверсом поновляться. За його словами, в 2015 році Україна саме шляхом реверсу з європейських країн може імпортувати до 10 мільярдів кубометрів газу. Звичайно, це дуже велика цифра, проте такого виду палива нашій країні все одно не вистачатиме.

Тут виходом з цієї ситуації аналітики вбачають одне потужне джерело, можливо, воно стане головним для України. Це зведення LNG-терміналу скрапленого газу під Одесою, про будівництво якого у нас дуже багато говорили, проте мало робили.

Свого часу дружина нам Литва звела такий об'єкт у себе, що дало їй змогу заставити російський «Газпром» знизити ціни на блакитне паливо на 20%.

Експерти впевнені, що в майбутній український LNG-термінал можна постачати газ, приміром, з Катару чи Лівії.

Тож вимальовується картина можливостей постачання газу з різних країн, їхні ризики та можливості. Напевно, налагодити імпорт палива з альтернативних країн у близькій перспективі буде важко. Але без торування цього шляху нам просто не обійтись. Як не обійтись поки що без російського газу.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Угода про асоціацію між Україною та ЄС — основоположний чинник реформування суспільства

Тігран АВАКЯН,
заступник міністра внутрішніх справ
України з питань євроінтеграції,
для «Урядового кур'єра»

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом окреслює новий алгоритм взаємодії між Україною та ЄС. Вкрай важливе реформування правоохоронних органів і системи ОВС та їхньої адаптації до стандартів Європейського Союзу.

Важливий фундамент співпраці між Україною та ЄС — утвердження верховенства права та зміцнення відповідних інституцій, зокрема у сфері правоохоронної діяльності. Основний масив норм щодо співпраці з питань юстиції, свободи та безпеки зосереджено у одній частині розділу угоди, які можна згрупувати у п'ять основних блоків питань:

1. Верховенство права та повага до прав і свобод людини як ключовий напрям співпраці з питань юстиції, свободи та безпеки.

2. Захист персональних даних відповідно до європейських та міжнародних стандартів.

3. Мобільність громадян (режим в'їзду і перебування громадян сторін на їхніх територіях, а також міграція, притулок, управління кордонами).

4. Запобігання та боротьба з різноманітними злочинами, що зачіпають співпрацю сторін.

5. Правова співпраця в цивільному та кримінальному полі.

Розділ стосується чотирьох груп злочинів: відмивання коштів та фінансування тероризму, незаконний обіг наркотиків, прекурсорів і психотропних речовин; злочинність і корупція, що серед іншого включає торгівлю людьми і зброєю, контрабанду; економічні злочини включно зі сферою оподаткування, корупція у приватному та публічному секторах, підробка документів, кіберзлочини, тероризм. Положеннями розділу передбачається поглиблення співпраці задля боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму, незаконним обігом наркотиків, організованою злочинністю, тероризмом.

Зобов'язання щодо верховенства права та поваги до прав і свобод людини сторони зазначають як основоположні загалом для Угоди про асоціацію.

Співпраця в полі захисту персональних даних має на меті забезпечення належного рівня захисту відповідно до найвищих європейських та міжнародних стандартів, зокрема розроблених у рамках Ради Європи. Ця співпраця має важливе практичне значення в сучасних умовах: механізми розв'язання конкретних практичних потреб державного управління часто ґрунтуються на використанні баз персональних даних шляхом автоматизованого аналізу. Наприклад у митній співпраці це сприятиме спрощенню доступу українських товарів на внутрішній ринок ЄС. Тому першочисловим завданням для досягнення істотного

поступу у виконанні зобов'язань за угодою є необхідність приєднання до чинних у ЄС баз даних та розширення обсягу обміну інформацією, передумовою чого має бути забезпечення найвищих стандартів захисту персональних даних в Україні.

Пріоритетне завданням європейського співтовариства — запобігання та боротьба зі злочинністю міжнародного характеру, що становить важливу частину розділу угоди щодо співпраці з

грозою для міжнародного миру та безпеки, є частиною зобов'язань сторін, закріплених у розділі про політичний діалог. Зокрема йдеться про запобігання поширенню зброї масового знищення, пов'язаних з нею матеріалів та засобів її доставки; протидію незаконному обігу зброї, зокрема малої та легкої, а також боротьбу з тероризмом.

З огляду на вищезазначене доцільними були б такі заходи:

1. Активізація зусиль з підписання угоди з Європолем «Про оперативну співпрацю», яка має розширити поле співробітництва та збільшити обсяг обміну інформацією завдяки отриманню Україною доступу до відповідних баз даних Європолу.

Крім цього, оперативна співпраця з Європолем надасть

тання, оскільки це не лише важливий інструмент гарантування національної безпеки, а й може безпосередньо впливати на перебіг політичної боротьби в конкретній державі. Тому глибина співпраці з цих питань між Україною та ЄС — надійний індикатор, що свідчить про ступінь взаємної довіри та, відповідно, інтегрування України в безпековий і правовий європейський простори.

У цьому контексті доцільно було б опрацювати питання участі співробітників ОВС України у поліцейських місіях в межах спільної політики оборони і безпеки Європейського Союзу — співробітники МВС України вже брали участь в одній з таких місій ЄС у Боснії і Герцеговині з 2006-го до 2011 ро-

зації знань, що відповідає викликам глобального світу. На базі коледжу проводять навчання з боротьби з тероризмом для національних правоохоронних та антитерористичних відомств.

Важливо також активізувати роботу з Євроюстом — європейським агентством, що співпрацює із судовими та поліцейськими органами, органами прокуратури з метою сприяння виконанню міжнародної взаємної правової допомоги та реалізації запитів про екстрадицію в рамках судового провадження.

Для реалізації завдань, передбачених Угодою про співпрацю, у сфері міграції, притулку та управління кордонами необхідно поновити роботу з Frontex — Європейським агентством з охорони зовнішніх кордонів країн-членів Європейського Союзу.

Крім цього, МВС України розраховує на багатосторонню підтримку своїх євроінтеграційних зусиль з боку Консультативної місії Європейського Союзу з реформування цивільних структур безпекового сектору України (EUAM Ukraine), мандатом якої передбачене удосконалення управління правоохоронними органами за демократичного і легітимного контролю та сприяння реформуванню ОВС.

Угода про асоціацію слугуватиме стратегічним орієнтиром для проведення соціально-економічних трансформацій в Україні, які вже давно стали квінтесенцією українського суспільства. У забезпеченні підписання і ратифікації Угоди про асоціацію з ЄС саме наявність розвинутого українського громадянського суспільства стала тим вирішальним чинником, який здійснював системний та аргументований вплив на зближення з ЄС, довівши, що європейський напрям для України — її стратегічний вимір, а тому постає важливим імперативом підтримувати й всіляко розвивати почуття належності наших громадян до загальноєвропейського простору, безперечною частиною якого є й Україна.

Україна — європейська держава, що зумовлено не тільки її географічним розташуванням, а й історичним минулим, належністю до культурних традицій західної цивілізації. Культурно, історично, географічно та духовно Україна — держава такою самою мірою європейська, як і будь-яка інша з держав Східної Європи. Водночас європейський простір не є однорідним чи духовним утвором, це швидше консолідована сукупність різноманітних культурних регіонів, політичних систем, духовних заasad. Це різноманіття й становить сутність європейської цивілізації. Крім того, коріння Європи — в античній і християнській культурі, римському праві, також орієнтації на раціональну складову свідомості.

Україна, без сумніву, належить до цього простору, хоч і має специфіку. Ратифікувавши Угоду про асоціацію з ЄС, Україна не лише документально задекларувала свій стратегічний європейський вибір, а й набула змогу стати частиною полікультурної Європи, поділяти разом з іншими європейцями простір Об'єднаної Європи.

Тісна співпраця з європейськими правоохоронцями допоможе нам реформувати органи внутрішніх справ

питань юстиції, свободи та безпеки. Сторони зобов'язуються надавати взаємну допомогу із запобігання злочинності та переслідування злочинців згідно з визначеними стандартами (якими переважно виступають універсальні міжнародні конвенції).

можливість налагодження тісної взаємодії з Центром європейської кіберзлочинності Європолу (European Cybercrime Centre at Europol).

2. Укладення договору про співпрацю з Європейським центром моніторингу за наркотика-

ку і мають багатий досвід участі в аналогічних миротворчих операціях ООН.

На тлі налагодження інституційної співпраці з європейськими правоохоронними агенціями та окремими країнами ЄС вкрай важливе здійснення багатовекторних внутрішніх перетворень у системі ОВС, починаючи з перегляду відповідних навчальних програм у відомчих навчальних закладах й закінчуючи необхідністю запровадження структурних змін разом зі зміною підходів у роботі, критеріїв оцінки діяльності правоохоронців та необхідністю забезпечення громадського контролю за діяльністю правоохоронців.

Для реалізації цього завдання буде доцільним актуалізувати співпрацю з Європейським поліцейським коледжем (CEPOL — European Police College). Ця інституція координує та об'єднує старших офіцерів національних поліцій країн ЄС для професійної підготовки до боротьби із транскордонною злочинністю, гарантування громадської безпеки і правопорядку, координує діяльність навчальних закладів для підготовки майбутніх правоохоронних кадрів для підвищення кваліфікації та модерні-

Україна — європейська держава, що зумовлено не тільки її географічним розташуванням, а й історичним минулим, належністю до культурних традицій західної цивілізації.

Зокрема передбачається налагодження оперативної співпраці в межах діяльності Європолу (Європейське поліцейське бюро, що має статус агенції ЄС). Для виконання завдання з відмивання коштів та фінансування тероризму пропонується переглянути стан імплементації Україною відповідних міжнародних стандартів, чинних у ЄС, разом з Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансування тероризму (ФАТФ).

Крім того, співпраця щодо запобігання і боротьби з окремими злочинами, що становлять за-

ми та наркотичними речовинами (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction — EMCDDA).

3. Використання нових форм та методів практичної співпраці у розслідуванні транснаціональних злочинів, що широко використовують у країнах ЄС, як співпраця в рамках Об'єднаних слідчих груп JIT (Joint Investigation Teams).

Розділ також містить положення щодо правової співпраці у цивільних і кримінальних справах. Взаємодопомога судів і правоохоронних органів — традиційно чутливе політичне пи-

Фото Олександра ЛЕПЕШУХИ

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Кум і сват уже не пройдуть

НА ЧАСІ. Мотивація праці держслужбовців у поєднанні з їхньою ефективною роботою на результат — головні чинники кардинальної реформи у владі

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Україні конче необхідно запровадити кардинальні зміни у сфері державної бюрократії (держслужби). Адже упродовж багатьох років нічого радикального у цьому напрямі так і не було зроблено.

Чимало чиновників є справжніми фахівцями

Так, за словами голови правління Центру політико-правових реформ Ігоря Коліушка, перша «спроба» у цій царині була в 2005 році, але з того нічого не вийшло. «Сьогодні беремося знову за це надважливе питання. І також готуємо новий законопроект. Але зазначу, що без співпраці з чинною владою не можна довести реформу до рівня законопроектів. А влада, як відомо, не дуже хоче себе реформувати. Тому на першому етапі ми повинні провести люстра-

цію, яка в усіх країнах передувала реформі влади», — наголошує він.

Експерт вважає, що в цьому разі ніщо не може зашкодити всій системі державного управління.

Однак інші експерти й державні мужі мають інші думки з цього приводу. Приміром, заступник глави Адміністрації Президента України Дмитро Шимків вважає, що державних службовців у наших міністерствах та відомствах мають об'єднувати цінності й вони повинні бути справжніми, як кажуть, державниками. «Незважаючи на широку критику наших чиновників протягом двох останніх місяців, я особисто зустрічав та спілкувався з такими людьми, які є справжніми фахівцями своєї справи та патріотами, але в житті досить скромні. Як ми кажемо, сірі та неpubлічні», — зазначив він.

Можна до цього додати, що саме такі чиновники і становлять цвіт української нації, саме на них тримається вся робота, і завдяки їм досягає майже

всіх успіхів певне міністерство або відомство.

До того ж Дмитро Шимків вважає, що тут важливі такі речі, як мотивація праці, якої нині бракує. Так, державним службовцям середньої ланки востаннє було підвищено заробітну плату лише в 2008 році. Слід сказати, що в інших сферах її збільшували за ці шість років чотири рази.

Фінансово та інтелектуально ми готові

Проте, приміром, експерт Володимир Купрій вважає, що коли говоримо

Парламент так і не наважився ухвалити нову редакцію закону про державну службу.

про реформи, то ключовим питанням на порядку денному має бути не збільшення або зменшення заробітних плат державних службовців, а спрямування роботи цих чиновників на результат.

Визнаний експерт із питань державного управління та реформування політичних установ, ідеолог «інституційної демократизації» Віра Нанівська вважає, що вже напрацьовано базу модернізації державної служби в Україні.

«2008 року побачила світ чудова книжка — «Модернізація державної служби в Україні». Там ми знайдемо відповіді на всі запитання, що нас цікавлять. Скажу більше: в державному бюджеті України на підвищення кваліфікації держслужбовців на цей рік виділено 5,117 мільярда гривень.

Тому як фінансові, так і інтелектуальні можливості для того, щоб розпочати процес реформ державного управління, у нас є», — резюмує вона.

З колегою згоден і голова Національного

агентства з питань державної служби Костянтин Ващенко. Він також упевнений у тому, що нині дуже гостро стоїть інше наболіле питання — завдання децентралізації, тобто передання повноважень і ресурсів із центру в регіони. «Треба ще розуміти, хто реалізовуватиме цю відповідальність і повноваження в регіонах, наскільки взагалі готова система локального державного й самоуправлінського менеджменту потягнути ці завдання», — говорить він.

Однак чиновник стурбований через те, що парламент так і не наважився ухвалити нову редакцію закону про державну службу. Також Костянтин Ващенко вважає, що паралельно з цим документом треба ухвалити ще й закон про службу в органах місцевого самоврядування, оскільки принципи, методологія і підходи цих двох документів мають цілком збігатися і забезпечувати ефективну систему державного управління

в децентралізованій Україні.

Наостанок слід додати, що всі експерти з державного управління в нашій країні впевнені у правильності такої тези: всім міністерствам та відомствам треба давати чіткі завдання та цілі. Також треба викоренити таке ганебне явище, як працевлаштування родичів та знайомих на державну службу.

Загалом експерти з питань державного управління також абсолютно впевнені і в іншому: вирішення багатьох питань залежить від політичної волі влади і особисто Президента України. Тільки в цьому випадку реформи владних структур та відбір чиновників на різні посади відбуватимуться правильно. Не слід також забувати про громадський контроль і люстрацію. Останнє «явище» вже було оформлене у вигляді закону, який прийнято в цілому. Тому слід сподіватися, що глибинні реформи у сфері державного управління все ж розпочнуться.

«Кредитний майдан» пропонує законопроект

ГРОШІ. Позичальники, яких у країні понад 12 мільйонів, потребують захисту

Роман КИРЕЙ
для «Урядового кур'єра»

З 2008 по 2014 рік було виселено на вулицю 114 тисяч українських сімей, які не змогли погасити кредит. Такі дані наведена під час засідання столичного медіа-клубу «На власний погляд» лідер громадської організації «Кредитний майдан» Тетяна Руденко. За її словами, банкірів не зупиняє навіть те, що в родині є малі діти чи недієздатні громадяни.

Межа цинізму

Особливо дошкуляють позичальникам, які через стрибки курсу гривні не можуть вчасно сплатити за кредитами, колекторські фірми.

— Вони влаштовують справжній терор: приходять додому, вивішують на стінах банків фотографії боржників, телефонують на роботу й додому навіть у нічні години. Найстрашніше, що телефонують навіть хлопцям, які воюють у зоні АТО. Мовляв, якщо не можете особисто привезти гроші, то передайте кимось. Це межа цинізму! — обурюється пані Тетяна.

За її словами, Нацбанк зараз нібито взяв на себе зобов'язання проконтролювати, аби мобілізованих громадян та жителів

З 2008 по 2014 рік було виселено на вулицю 114 тисяч українських сімей, які не змогли погасити кредит

сходу поки що залишили у спокої.

До «Кредитного майдану» нині приєднуються не тільки валютні, а й гривневі позичальники, а також поручителі, адже вони — наступні в черзі на забирання майна.

— Офіційно у нас 90 тисяч валютних і 12 мільйонів гривневих

позичальників. А ще вкладники — бо деякі банки припинили віддавати депозити. Ці люди готові боротися разом з нами, — наводить дані лідер об'єднання.

Активісти бачать вихід із ситуації у зміні чинних правил гри на ринку банківських послуг, коригування законодавства в бік

розширення прав позичальників та вкладників. Задля цього вже почали співпрацю з юристами міжнародного рівня. Адже одне з поставлених завдань — привести нашу банківську систему до європейських норм.

За її словами, вони хочуть, аби було створено установу або державний

банк, куди б забирали проблемні кредити. Бо саме держава повинна вирішувати, що робити зі своїм народом.

Об'єднання виникло спонтанно кілька місяців тому, але вже стало потужним всеукраїнським рухом. На початку року, в розпал подій на Майдані, Тетяна Руденко, як і інші позичальники, отримала повідомлення від банку, де вказувалося, що треба сплатити за добу 12 тисяч доларів.

Багато одностудців

— Я була розгублена, ніяк не могла зрозуміти, що відбувається. Написала оголошення у соцмережі з закликом об'єднуватися всім, у кого є подібна проблема. Й одразу з'явилося багато одностудців, — розповідає Тетяна Руденко. — Спочатку гуртувалися позичальники, які брали кредити у валюті. Стрибок курсу був настільки значний, що люди просто не могли усвідомити, як це — взяти кредит, погасити велику його частину, а зараз бути винними навіть більше! На сьогодні ми можемо пишатися значними результатами роботи: було вирішено створити громадську раду при Нацбанку, куди

увійшли й наші представники.

«Кредитний майдан» ініціював внесення поправок до законопроекту про переведення валютних кредитів у гривні, який зареєстрував один із народних депутатів. Зараз робоча група працює над цими поправками, ймовірно, частину з них таки буде враховано.

Пані Тетяна, за її словами, представляє єдиний громадський рух, який за шість років домігся ухвалення соціального законопроектів в парламенті: йдеться про мораторій на вилучення заставного майна.

Учасники цього руху, як кажуть, його буквально «продавали» — під вікнами Верховної Ради тоді стояли понад 2,5 тисячі людей. Під дію цього мораторію потрапила поки що невелика кількість людей, але принаймні вони можуть спокійно жити у своїх квартирах.

Коли позичальники мітингували під стінами парламенту, можна було почути від деякого з чиновників, що вони «проплачені». Тепер учасники акцій «Кредитного майдану» завжди беруть із собою копію договору, щоб підтвердити: їхній протест обґрунтований.

Фото Олександра ЛЕПЕШУХИ

КУЛЬТУРА

«Попри бурхливу комп'ютеризацію, люди завжди читатимуть книжки»

Директор Волинської обласної бібліотеки Людмила СТАСЮК

Нинішній рік в історії Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки перед'ювілейний, адже у червні 2015-го вона відзначатиме 75-річчя з часу заснування. Директор Людмила Стасюк зазначає, що 10 червня 1940 року постановою облвиконкому було вирішено відкрити обласні бібліотеки для дорослих і для дітей в обласному центрі, районні бібліотеки для дорослих у Володимирі-Волинському, Горохові, Любомлі. Однак на жаль, з того довоєнного періоду не дійшли документи, які б дали змогу оцінити, скільки саме архівних і бібліотечних фондів знищено в роки Другої світової війни. Після визволення Луцька від німецьких військ бібліотека відновила роботу 23 березня 1944-го — саме так датовано наказ першого післявоєнного директора Марії Шевякової.

УК Людмила Антонівно, за 70 років повоевої історії бібліотека пройшла шлях від книгозбірні зі штатом шість осіб до головної бібліотеки краю.
— Багатство бібліотеки — її фонд, який налічує 660,5 тисячі видань, з них майже 2,7 тисячі рідкісних і цінних. Найстаріше — «Превращения Овидия» съ примечаниями и Историческими объяснениями», датоване 1795 роком. У 1980-ті роки через букіністичні магазини придбано до революційні краєзнавчі видання,

що стали окрасою фонду. Зокрема це книги Павла Тутковського «Месторождение строительных камней в Луцком уезде Волынской губернии» та «Послетрепичные озера в северной полосе Волынской губернии» 1912 року видання, а також твори Миколи Теодоровича — церковного історика й дослідника.

Безцінне багатство бібліотеки, зосереджене у відділі зберігання основного фонду, — обов'язкові примірники, література минулих років, якої не знайдеш в інших книгозбірнях. Багатий за кількістю назв та хронологією і фонд періодичних видань. З 1947 року, наприклад, зберігається газета «Радянська Волинь», а районки — з часу утворення районів у нинішньому вигляді.

Загалом бібліотечний фонд області налічує 6,3 мільйона книжок, брошур, альбомів, підшивок газет, журналів, іншої поліграфічної продукції.

УК Знаю, що волинські бібліотекарі традиційно відчувають значну підтримку обласної ради, облдержадміністрації, зокрема щодо надання коштів на передплату періодичних видань.

— На відміну від інших областей, навіть цього складного року ми отримуємо 430 назв газет, журналів. Серед читачів постійний попит має зокрема і «Урядовий кур'єр». У справі поповнення фондів співпрацюємо

з управлінням комунікацій з громадськістю та інформаційної діяльності облдержадміністрації. Бібліотека здійснює розподіл книжок за державними й обласними видавничими програмами. А я як член експертної книговидавничої ради при цьому управлінні беру участь в ухваленні видавничих рішень про фінансування з обласного бюджету тих чи тих видань.

УК Ще понад півтора десятка років тому волинські бібліотекарі почали впроваджувати нові інформаційні технології. Що вдалося зробити за цей час?

— Тоді стартовими стали проекти співпраці з іноземними інституціями — Міжнародним фондом «Відродження» та Посольством США в Україні (проект «Інтернет для читачів публічних бібліотек»). Якщо 2001 року бібліотеку було оснащено 12 комп'ютерами, то нині їх понад 50. Аналогічну роботу зроблено і в районних бібліотеках.

У тренінговому центрі бібліотекарі мають змогу засвоїти навички користування комп'ютерною технікою, шукаючи інформацію

Фото автора

ДОСЬЄ «УК»

Людмила СТАСЮК. Народилася 1955 року в селищі Демидівка Рівненської області. Закінчила Київський інститут культури. Працювала в обласному управлінні культури, директором обласної бібліотеки для дітей та юнацтва в Луцьку. З 2001-го — директор Волинської обласної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки.

Приємно, що Посольство США в Україні й надалі допомагає нам в оснащенні читацького центру «Вікно в Америку» — наданням коштів на придбання комп'ютерної техніки, меблів. Лише за кошти останнього гранту придбано два сучасні комп'ютери, ноутбук, плазмовий телевізор, літературу англійською мовою. А в межах реалізації програми «Бібліоміст» створено велику навчальну базу. У її тренінговому центрі пройшли перенавчання бібліотекарі майже сотні книгозбірень.

УК У вашій книгозбірні часто можна побачити не лише читачів, а й волонтерів, які збирають допомогу фронту.

— Бо бібліотека нині трансформується у майданчик співпраці з молодіжними, громадськими організаціями, національно-культурними товариствами. Ми раді всім, хто переступає наш поріг. Кілька проектів зокрема реалізовано з громадською організацією «Фундація розвитку громад». Разом збираємо допомогу для учасників АТО. Відновлено роботу центру європейської інформації. У жовтні спільно з Товариством польської культури імені Т. Костюшка започатковуємо роботу клубу польської інтелігенції Волині.

Постійно організовуємо не лише книжкові презентації, літературні вечори, а й художні, мистецькі виставки. Нині, наприклад, експонуються полотна члена Національної спілки художників Віктора Швеця, а також Ксенії та Івани Дацюк, Олени Зв'ягінцевої. Послуги юридичного консультування населенню надає громадська приймальня, в якій працюють фахівці Головного управління юстиції у Волинській області. Щовівторка через скайп пропонує послуги віртуальна приймальня з надання первинної правової допомоги жителям віддалених громад.

Ми допомагаємо 570 бібліотекам області не лише в забезпеченні літературою, а консультаціями, як стати центрами громад, піднести їхній імідж авторитетних осередків знань та інформації. Впевнена, що попри бурхливу комп'ютеризацію, люди завжди читатимуть книжки.

Валерій МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

Бельгійський слід

ВИСТАВКА. У Дніпропетровському історичному музеї демонструють унікальну колекцію цінних паперів, подаровану меценатом

Наталія БІЛОВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Одного дня до кабінету директора Дніпропетровського національного історичного музею Надії Капустіної завітала місцевий підприємець Дмитро Піркл і його товариш Ігор Лук'янов. Прийшли з ідеєю зробити пам'ятну медаль до ювілею Дніпропетровська. «І згодом без усіляких угод і паперів подарували музею таку медаль, — згадує Надія Іванівна.

— Потім з'явилася думка зробити серію з історії козацтва тощо. Говорили і про те, що музей має тільки два експонати цінних паперів. З тих пір і почалися дарунки — переважно від родини наших друзів».

Створює медалі за ідеями Дмитра Піркла головний скульптор монетного

двору Національного банку України Роман Чайковський, а Ігор Лук'янов є продюсером проекту. Після ювілейної медалі до Дня міста розпочалася робота над серією про гетьманів України. Потім зробили ювілейну медаль «20-річчя проголошення Незалежності України», пам'ятну золоту медаль «Роксолана» та плакетки «Україна — центр Європи», «Євпраксія Всеволодівна — королева Німеччини», серію «Україна — козацька земля» тощо. Примірники цих робіт поповнили фонди Дніпропетровського історичного музею та деяких інших закладів. Загалом 91 срібна та 3 золоті медалі й монети, подаровані Дмитром Олександровичем, стали окрасою музейної колекції. Експонати мають відповідні сертифікати і виконані

на високому художньому рівні.

А на відкритті нинішньої виставки Дмитро Піркл вручив Надії Капустіній медаль, присвячену 140-річчю гетьмана Павла Скоропадського.

Експозиція «Дарунок, як поклік душі» представляє як рідкісну нумізматичну колекцію, так і унікальні цінні папери кінця XIX — початку XX століть. Завдяки подарункам Дмитра Піркла, починаючи з 2006 року музей збагатився майже 450 цінними історичними пам'ятками. Серед них — найкраще в Україні зібрання акцій, облігацій, свідоцтв іноземних та вітчизняних акціонерних компаній, що діяли за рахунок іноземного інвестиційного капіталу на території України в позаминомулому та на початку минулого століть.

«Цю тему практично не вивчено, в 30—50-х роках минулого сторіччя її трактували як закабалення іноземним капіталом відсталі Росії. Багато архівів було вивезено з нашої країни після Другої світової війни. Це закрита історія, яка нині повертається до нас, — пояснює завідувач відділу музею Валентина Лазебник. — Нині зрозуміло, що південну промисловість країни створено на кошти іноземних інвесторів — здебільшого бельгійців і французів. До речі, 17 великих металургійних заводів працюють донині. Експонати, подаровані Дмитром Пірклом, документально підтверджують, що тоді акції випускали десятками тисяч, що був асоційований капітал».

Валентина Іванівна показує найцікавіше з колекції цінних паперів. Це акції

товариства «Дубова балка», Товариства російських трубопрокатних заводів бельгійських братів Шодуар з автографами Жоржа Шодуара.

— Акцію трубопрокатних заводів та облігацію бельгійського товариства з виробництва соди Сольве я шукав 4 роки, — розповів Дмитро Піркл. — А ці унікальні акції товариства «Катеринославський трамвай» знайшов випадково на одному з форумів і зміг вигідно їх обміняти. За гроші придбати б не вдалося, вони дуже дорогі.

До речі, зараз у музеї завершують підготовку видання про історію іноземного підприємницького капіталу та закордонних інвестицій і мріють про міжнародну конференцію з цієї теми.

Прикрашає виставку і рідкісна мапа з атласу ві-

домого французького картографа П'єра Дюваля 1681 року видання. Ця та інші старовинні мапи, які подарував українським музеям Дмитро Піркл, дають змогу проаналізувати певні території часів козащини і свідчать про те, що 300 років тому була Московщина, а не Росія. А наші землі вже мали назву Україна.

Завершує експозицію стенд, присвячений Майдану, який відбувся нинішньої зими і на якому Дмитро Піркл зі своєю родиною висловлював свою громадську позицію. Тож світліни, листівки, пам'ятні речі (наприклад авторучка, перебіта кулею), що розповідають про ті буремні події, теж уже стали частиною тієї правдивої історії України, яку прагне донести до людей меценат.

СУСПІЛЬСТВО

Тепло душі для сироти

СИТУАЦІЯ. У співробітників Кременської служби у справах дітей з'явився «син полку»

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Хлопчик жив із дідом у селі Боровеньки. Йому виповнилося 15 років, і він встиг закінчити дев'ятий клас у рідній школі, коли дідусь помер. Тато десь у Криму. Мати теж загубилася на просторах країни. Хлопчина залишився сам вдома. Що робити з ним?

Співробітники Кременської служби у справах дітей дали йому спокійно відсвяткувати випускний, а потім домовилися з центром соціальних служб для молоді, що їхній працівник допоможе хлопцеві дістатися до лисичанського притулку. Так і сталося. І життя начебто налагоджувалося. Однак почалися воєнні дії. Заклад евакуювали до Харкова. Кілька місяців тому, коли в регіоні припинилися бої, харків'яни запропонували забрати «прибульця». Кременняни й тут знайшли спосіб: домовилися з водієм, і хлопця безкоштовно довели автобусом до рідних місць. У Кременній його влаштували вчитися до ліцею. Буде кухарем. Зрештою, на кухні не пропадеш з голоду. Щоправда, настала осінь, хоч і золота поки що, але вже з холодними ранковими вітрами, застудами. Днями хлопчик захворів.

«Тепер ми всі по черзі його відвідуємо в лікарні, підгодовуємо, принесли теплі речі. Він у нас ніби «син полку». Адже коли ще йому оформлять документи на державне забезпечення, аби почали виплачувати підвищену стипен-

дію... А зараз ми й ночувати його забираємо додому, по черзі», — зізнається начальник Кременської служби у справах дітей Анатолій Іванніков.

Хочеш зробити добро — поспішай

На обліку в районі 119 дітей-сиріт і тих, чий мати й тато позбавлені батьківських прав. З них тільки 30 хлопчиків і дівчат сироти справжні. Інші залишилися самотніми при живих батьках. Таких 74%.

«Буває, що доводиться родичам нагадувати про їхній обов'язок», — знехоту визнає Анатолій Іванніков.

На початку року зусиллями співробітників служби вдалося влаштувати під опіку до бабусі двох рідних онуків. Матір і батька хлопчаків позбавили батьківських прав. Хлопців виховували у Кременському інтернаті № 3. Бабуся їх відвідувала, іноді навіть забирала на канікули. Але ніби «зі сторони спостерігала за дітьми», каже Анатолій Михайлович.

Потім братів перевели до спеціалізованого «сирітського» северодонецького інтернату. Бабуся обурилася. Їй пояснили, що впливати на долю хлопчиків вона зможе тільки в разі, якщо оформить над братами опіку. Час спливав. Хлопці вже встигли вступити на навчання до Рубіжанського ліцею. І тільки тоді бабуся попросила допомогти їй оформити папери для встанов-

лення опіки. Працівники служби з радістю відгукнулися. Зараз молодший брат переїхав жити до бабусі, вчиться у Кременній. А старший, йому вже 17 років, не захотів кидати друзів-студентів. Коли хочеш зробити добро, слід поспішати.

Чужі люди стали рідними

Дивовижна закономірність, яку підтверджують працівники соціальних служб, — серед дітей із важкою долею багато дівчаток із літературними іменами. Але донечки, що їх недолугі мами називали Діанами та Анжеліками, найчастіше не стають ані «богинями», ані «маркізами янголів». Поневіряються в притулках, чекають «маму» і готові побачити її в кожній добрій жінці, яка підходить до них з усмішкою. І з усією щедрістю дитячого серця платять любов'ю за турботу і ласку.

Саме така доля випала Діані зі Свердловська та Анжеліці з Попасної. Дівчаткам та їхнім братам пощастило — тепер вони виховуються в будинку сімейного типу Олексія та Альони Зубків.

«У нас у районі три прийомні сім'ї, де виховують шість дітей, і один будинок сімейного типу. Ведемо з людьми просвітницьку роботу й агітуємо, аби створювали більше таких будинків для дітей із важкою долею. Але поки що не всі готові до цього», — розповідає Анатолій Іванніков.

У чому ж проблема?

Виявляється, в тому, що багато людей зарплату отримують у «конвертах». Бо не працевлаштовані офіційно, хоч і не ледачі.

«До того, як люди заявлять про бажання стати опікунами, вони мають зібрати низку документів. У тому числі довідки про свої доходи, які доводять, що вони потенційно можуть стати прийомними батьками. Та багато хто працює без офіційного працевлаштування. І це одна з причин, яка гальмує процес створення прийомних сімей. Люди працюють, але без «білої» зарплати», — пояснює Анатолій Іванніков.

А ось дитячий будинок сімейного типу Зубків 16 вересня минулого року «виріс» уже до шести прийомних дітей. Тут люблять зустрічати гостей, у тому числі й на свою «річницю». Ось такі справи: звучні імена дітям дали батьки, а тепло душі й дах над головою — чужі люди.

«Наша політика — максимально зберегти сім'ю. Дітей не забирати в інтернати. Намагатися працювати з мамами й татами. Позбавлення батьківських прав — це крайній захід покарання», — каже начальник Кременської служби у справах дітей і зізнається, що іноді дуже важко визначити, коли в родині настає ситуація, що загрожує життю і здоров'ю дитини.

Цієї зими довелось забирати з сім'ї дівчинку-інваліда. Мати кинула родину давно, коли зрозумі-

міла, що дитина, хвора на ДЦП, — важка доля для рідних. Батькові доводилося важко. Час від часу випивав, навіть запої були. Тож працівники служби у справах дітей спостерігали за цією сім'єю дуже пильно давно, ще з 2011 року, коли вперше запропонували забрати дівчинку до спеціалізованого інтернату. Але тоді батько одумався, опанував себе, закодувався. Знайшов якусь роботу в селі. Правда, вистачило його лише на три роки. І в лютому, в морозну пору, під кінець дня до служби у справах дітей зателефонували із сільради: треба щось робити, ані достукатися, ні докричатися не можемо, дим з комина не йде, а вже холоди. Треба рятувати дитину. Швидко оформили документи, поїхали з міліцією і медиками. Виявилось, батько в запої. Дівчинка сама себе обслуговувати не може. Зараз вона в Дніпропетровському спеціалізованому інтернаті.

«Телефонували методистам, кажуть, їй там краще. Потроху одужує. Дива тут бути не може, але якщо дитиною займатися, то вона здатна розвиватися», — розповідає Анатолій Іванніков. — А от доля батька після того, як забрали доньку, остаточно зруйнувалася. Зараз він уже сидить у тюрмі».

Чужий хрест не приміряти, щоб зрозуміти, наскільки він важкий. Але власний треба тягти, нести, штовхати з останніх сил. Інакше не буде ані життя, ані долі. Такі от прості істини.

Дорога до школи. Чи завжди вона безпечна?

УРОКИ ПОВЕДІНКИ. З початку року на автошляхах Черкащини за участю неповнолітніх сталося 72 ДТП, в яких загинуло 10 і травмовано 80 дітей

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Щоранку першокласники в нових костюмах, з яскравими ранцями бадьоро крокують на навчання. Все для них уперше — і клас, і дорога до школи. Майже всіх першачків супроводжують батьки. Кажуть, самих відпускати небезпечно — на дорогах інтенсивний рух. Та й статистика засвідчує значне зростання в області дитячого дорожньо-транспортного травматизму. Старші ж учні дістаються до школи самі, при цьому нерідко порушуючи правила: перебігають вулиці, де заманеться, часом проявляють неувважність та необережність.

Як розповіла старший інспектор із профілактичної роботи управління ДАІ Черкаської області Олена Плаксієв, з початку року на дорогах області за участю неповнолітніх сталися 72 дорожньо-транспортні пригоди, в яких загинуло 10, а травмовано 80 дітей. З вини юних учасників руху сталися 22 аварії, в яких двоє дітей загинуло і 20 дістали тілесні ушкодження. Статистика вкрай сумна.

Автоінспектори, зрозуміло, намагаються всіляко убезпечити юних пішоходів. Цього року, приміром, організували цілий комплекс профілактичних заходів.

Флешмоб «Дітям — безпечний дорожній рух» пройшов весело і з користю

Під час місячника «Увага! Діти на дорозі!» в обласному центрі співробітників ДАІ разом із юними інспекторами дорожнього руху Черкаської загальноосвітньої школи № 25 провели флешмоб «Дітям — безпечний дорожній рух».

Також даівці провели уроки з правил безпечної поведінки на дорозі, чергують біля шкіл для безпечного руху дітей до місць навчання, відвідують педради та батьківські збори. В області встановлено білборди із соціальною рекламою. А дітям роздають пам'ятки з правилами дорожнього руху.

Перед початком навчального року працівники автотехнічної інспекції ДАІ перевірили технічний стан шкільних автобусів та побесідували з закріпленими за ними водіями. Інспектори ДАІ обстежили вулиці та дороги на маршрутах руху шкільних автобусів та у місцях прилягання вулично-шляхової мережі до навчальних закладів. Виявлено чимало недоліків, які можуть спричинити аварійні ситуації: майже на 12 тисячах квадратних метрів шляхів зафіксовано ямковість, близько 500 дорожніх знаків не відповідають нормативам, у багатьох місцях немає горизон-

тальної дорожньої розмітки. Для усунення недоліків працівники ДАІ надіслали 27 приписів і вимог керівникам дорожніх та комунальних служб. Та досі чимало перешкод для нормального руху так і не усунуто. Пояснюють таку ситуацію різними причинами, в основному нестачею коштів.

Так, виготовлення і встановлення попереджувального знака коштує близько 700 гривень. Один метр розмітки — близько 10 гривень, відновити пішохідний перехід — від 700 до 1500 гривень тощо. Фінансує ці роботи місцева влада, а ДАІ лише контролює

процес їх встановлення та нанесення. В бюджеті передбачили кошти лише на виготовлення та встановлення нових знаків, а от на утримання та поновлення, скажімо, розмітки в належному вигляді коштів не виділено.

— Але рук не опускаємо, — зауважила Олена Володимирівна, — добираємося усунення недоліків повторними зверненнями, виступами в ЗМІ, а якщо необхідно, й суворими приписами.

Намагаються виховувати й водіїв. Багатьох із них покарано в адміністративному порядку за те, що не надають перевагу пішоходам на вуличних переходах, під час руху користуються мобільними телефонами.

— Ми часті гості у школах, — розповідає Олена Володимирівна. — Окрім роз'яснювальної роботи, залучаємо дітей до лав ЮІР — юних інспекторів руху, які чимало роблять для популяризації правил дорожнього руху серед школярів, організовують конкурси, інші масові заходи. Вони часто приходять до ДАІ, де ознайомлюються з умовами роботи даівців, технікою, слухають лекції про безпечний рух. Серед ювірівців стали традиційними змагання у формі клубу веселих і кмітливих, під час яких вони вчать краще розуміти ситуацію на дорогах.

СПОЖИВАЧ

Осінь — улюблена пора грибників. Для одних це довгоочікуваний час, коли можна з користю відпочити на тихому полюванні в лісі. Проте не всі вважають таке проведення часу корисним. Власне, й думки щодо того, чи варто їсти дикорослі гриби, кардинально різні: хтось упевнений у їхній корисності, інші навпаки — вважають їх мало не отрутою. Тож викреслювати «дикороси» зі свого харчового раціону чи ні, розбирався «Урядовий кур'єр».

Ситно і дешево

Українці цінують гриби не лише за прекрасний смак, а й за те, що ними можна ситно наїстися, адже в них багато білка. Недарма ж їх ще називають «лісовим м'ясом». До речі, безкоштовним. Нині, коли м'ясо свійських тварин занадто дороге, ці дари лісів можуть стати справжньою знахідкою.

— Якщо почитати інформацію про хімічний склад грибів, з'ясується цікава річ: у них міститься (особливо в сухих) вдвічі більше білка, ніж у яйцях, і втричі, ніж у м'ясі. А фосфору і кальцію майже стільки ж, як і в рибі, — розповідає дієтолог Людмила Денисенко. — Загалом гриби — це низькокалорійний продукт, проте, навіть з'ївши невелику їх кількість, людина дуже швидко насичується. Цими дивовижними якостями грибів часто користуються колеги-дієтологи, додаючи їх у меню при розвантажувальних дієтах.

Ми знайшли інформацію й про те, що гриби багаті на 18 амінокислот, які сприяють розумовій активності, розвивають пам'ять, перешкоджають розвитку атеросклерозу. На жаль, їх погано засвоює наш організм — лише приблизно 10%. Ще гриби містять вітаміни групи В (В1, В2, В6), які сприяють нормальному функціонуванню нервової системи і необхідні для підтримання хорошого стану волосся, нігтів та шкіри. За кількістю вітамінів групи В у своєму складі гриби перевершують овочі й злаки. Вітамін РР (нікотинова кислота, ніацин) відіграє важливу роль у процесі зміцнення судин. Цього вітаміну в грибах стільки ж, як і в яловичій печінці.

Ще одна перевага грибів у тому, що вони багаті на мікроелементи — калій, йод, марганець, фосфор, цинк, мідь, які необхідні для підтримання нормального обміну речовин в організмі й сприяють

Тихе полювання з важкими наслідками

Фото Володимира ЗАКІ

зменшенню ризику розвитку серцево-судинних хвороб, перешкоджають вірусним інфекціям. А наявний у грибах хітин добре всмоктує токсини і важкі метали, виводячи їх із організму в процесі травлення. Є в цих дарах лісів і

уковці вважають: завдяки тому, що в пісних стравах православних християн було багато грибів, людям у стародавні часи вдавалось покращити імунітет у суворий піст на початку весни, коли за логікою він мав би знижуватися.

РАЦІОН.
Ні срібна ложка,
ні цибулина
не допоможуть
визначити,
отруйний гриб
чи ні

Якщо людина купує ці дари лісів на стихійних ринках, ризик отруїтися значно зростає. Адже, збираючи гриби на продаж, ніхто не думатиме про здоров'я покупців, а лише про зиск для себе. Бо чим більше дарів збере грибник-продавець, тим краще для нього. І байдуже, що вони ростуть поблизу траси, кладовища чи в зоні відчуження.

меланін, відомий як сильнодіючий натуральний антиоксидант.

— Найкорисніші речовини, які містяться в грибах, — це бета-глюкани, — наголошує Людмила Денисенко. — Перша і головна цінність їх у тому, що вони зміцнюють імунну систему людини. Одна з найважливіших позитивних якостей бета-глюканів — протипухлинна активність. На-

Однак, зауважують деякі експерти, окрім плюсів є й мінуси. Бо і мінерали, і вітаміни, і бета-глюкани в грибах дуже погано засвоює організм людини. Вміст бета-глюканів у грибах — більше ніж 60 мікронів, а тонкий кишківник важко пропускає через себе часточки понад 60 мікронів. Тож щоб реально відчувати на собі протипухлинну активність грибних страв, потрібно

за короткий проміжок часу з'їсти приблизно 600 кілограмів грибів. Однак таке не під силу навіть великим поціновувачам цього «лісового м'яса».

— Гриби важко перетравлюються через велику кількість в них хітину, який взагалі не засвоює організм людини, — зазначає Людмила Денисенко. — Тому людям, які страждають на різноманітні хвороби шлунково-кишкового тракту, гриби протипоказані. Адже для того, щоб споживати гриби і не відчувати при цьому дискомфорту в животі, потрібно мати здорову травну систему. А цим, на жаль, зараз мало хто може похвалитися. Завдяки хітину великий відсоток харчових речовин, які містяться в грибах, недосяжний для людини.

Небезпечні властивості

Лікарі не радять годувати грибами дітей. Адже організм до 14 років (залежно від індивідуального розвитку) не може перетравлювати хітин. Тому, аби уникнути розладів, варто

викреслити ці дари лісів із харчового раціону ваших дітей.

Фахівці акцентують увагу й на здатності грибів всмоктувати різноманітні токсини і радіоактивні сполуки. Навіть якщо такий чудовий гриб, як боровик, виріс на забрудненому ґрунті, то він може бути смертельно небезпечним. Прикро, але маємо визнати, що екологічний стан більшості місць для тихого полювання далекий від чистоти. Тож і виходить, що навіть досвідчені грибники можуть принести додому отруту, яка причаїлася в їстівному грибі. І не тому, що переплутає його з неїстівним, а через те, що гриби мають ось таку властивість.

Якщо людина купує ці дари лісів на стихійних ринках, то ризик отруїтися значно зростає. Адже, збираючи гриби на продаж, ніхто не думатиме про здоров'я покупців, а лише про зиск для себе. Бо чим більше дарів збере грибник-продавець, тим краще для нього. І байдуже, що вони ростуть поблизу траси, кладовища чи в зоні відчуження.

— Про небезпеку отруєння умовно їстівними чи отруйними грибами я не хочу й говорити. Єдине зауважу, що навіть добре знайомі гриби не варто вживати без обробки (виняток — шампінйони, вирощені в теплицях), — говорить Людмила Денисенко. — Навіть благородні білі гриби варто проварити 10—15 хвилин. Проте варто врахувати, що при температурі 100 градусів знищується більшість корисних речовин, які містяться в грибах. Тож відповідаючи на запитання, чи корисні гриби, я б сказала так: це смачна їжа. Про користь тут не йдеться. Якщо гриби зібрані справжнім знавцем, вони принесуть задоволення від споживання. Проте я радила б господиням дрібно їх різати, а вже потім готувати, тоді гриби швидше засвоює організм. Найдрібніше бажано різати ніжками, оскільки в них найбільше хітину. Приготовані в будь-якому вигляді гриби — важка їжа, винятком хіба що можуть бути грибні бульйони чи страви з грибним порошком.

І насамкінець слушне зауваження: гриби краще збирати з людиною, яка на цьому знається. Ще один важливий нюанс — жодні срібні ложки чи цибуля не допоможуть виявити поганку. Тож якщо не впевнені в якості гриба, краще його не класти у кошик.

Масло не масляне

ЕКСПЕРТИЗА. У трьох із восьми зразків цього кисломолочного продукту лабораторна перевірка виявила рослинні олії

На вітчизняних прилавках чи не щодня з'являється масло нових торгових марок. І коштує воно спочатку дешевше за вже добре відомі аналоги. Проте споживачі з обережністю ставляться до новинок, сумніваючись у їхній натуральності. Наскільки виправдані ці підозри, допоможе з'ясувати лабораторна перевірка.

Нові марки зі старими проблемами

Вершкове масло центр експертиз «Тест» перевіряє часто. Воно й не дивно, адже для більшості українців це продукт чи не першої необхідності. Цього разу для тестування відібрали 8 марок

вітчизняного виробництва. Усі зразки виготовлено за ДСТУ, тобто вони мають бути справжніми. Тож у лабораторію на дослідження було відправлено такі зразки масла: «Ферма», «Хуторок селянський», «Дніпровське», «Селянське» (ФОП «Балашов»), «Весела ферма», «Гостинець», «Волошкове поле», «Молодецьке premium».

Проте спочатку експерти центру споживчих експертиз перевірили якість пакування та маркування масла. Оглянувши зразки, вони звернули увагу на те, як було нанесено дату виробництва. Чітко її зазначили лише три виробники: «Ферма», «Хуторок селянський», «Весела ферма». Решта надала

перевагу перфорації, тому її не так-то й легко розібрати. У масел «Молодецьке premium» і «Селянське» (ФОП «Балашов») на етикетці вказано два виробники, але біля дати виробництва немає цифри, яка кодує заводи. Тобто розібратися, де саме виготовлено масло, неможливо.

До пакування продукції зауважень не було.

Традиційні фальсифікати

Найцікавіший етап дослідження — в лабораторії. Улюблений метод фальшування масла — заміна молочних жирів на рослинні. На жаль, цим зловживають постійно, бо ви-

робникам це економічно вигідно. Прикро, що і виробники — учасники цього тестування — не були винятком. Із 8 перевірених марок у трьох виявили немолочний жир. Це продукція марок «Гостинець», «Дніпровське» і «Селянське» (ФОП «Балашов») — вони не мають права іменуватися вершковим маслом.

Коли йдеться про масло, то виробники часто занижують жирність. Приємно, що цього разу зауважень до цього пункту не було.

Третій показник — мікробіологічний. Проте й з цим випробуванням впоралися далеко не всі зразки.

— Під час дослідження нас засмутив такий показ-

ник, як мікробіологія. Оскільки із восьми зразків лише два — «Ферма» і «Весела ферма» — не містили кишкову паличку, в решті її виявили, — зауважує президент центру споживчих експертиз «Тест» Валентин Безрукий. — Інших претензій до цих двох зразків не було, тому за результатами тестування вони й отримали оцінки «відмінно».

Не вдалось експертам уникнути розчарування і під час дегустації. Продукт «Гостинець» мав трохи несвіжий запах і кисло-солоний, не характерний для масла смак. Враховуючи наявність немолочних жирів та інші недоліки, цей зразок, за результатами

тестування, отримав оцінку «погано» (оцінювали продукцію за 5-бальною шкалою).

Були зауваження і до інших зразків. Приміром, у масел «Волошкове поле» та «Молодецьке premium» виявили кишкову паличку. Ці учасники перевірки також отримали оцінку «погано», як і зразок від торговельної марки «Хуторок селянський». А от «Дніпровське» та «Селянське» (ФОП «Балашов») заслужили лише на «дуже погано» через те, що в їхньому складі виявили немолочні жири та кишкову паличку.

Прикро, що з роками якість цього улюбленого продукту не покращується.

ДОВКІЛЛЯ

Науковці об'єднали Карпати і Донбас

РАЗОМ. Вони працюють над розв'язанням екологічних проблем країни — навіть у зруйнованому війною шахтарському краї

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

З точки зору екології, територія України — одна суцільна рана, яку ятрають усі можливі чинники забруднення: радіонукліди, важкі метали, токсичні хімічні сполуки. Техногенне навантаження в областях з розвиненою промисловістю давно перейшло всі допустимі межі. Потерпають від завалів побутових і промислових відходів навіть, здавалося б, чисті Полтавщина і Прикарпаття. А тут ще й війна на Донбасі.

Зруйновані шахти, заводи загрожують у густонаселених районах аваріями нечуваних масштабів. Тож для відбудови Донбасу як ніколи гостро постало питання: куди у першу чергу спрямувати далеко не безмежні фінансові та організаційні зусилля?

Оптимальний вихід зі складної ситуації запропонувала наука. Результатом багаторічних досліджень івано-франківських науковців, доповнених розробками їхніх колег з Києва, Полтави, Дніпропетровська, стала ґрунтова праця, що об'єднала в єдиний комплекс екологічні аспекти різних наукових дисциплін. Особливо важливо те, що медики, геологи, інженери, техніки, екологи, економісти вказали найефективніші управлінські методи мінімізації впливу екологічних чинників на довкілля.

Техносфера не пробає дилетантства

Усе почалося з вивчення стану здоров'я дітей у Калуському районі Прикарпаття з його закинутими солевідвалами, радіоактивними могильниками, отруйними відходами хімічних виробництв, стихійно кинутих просто неба на Домбровському кар'єрі. Те, що в регіоні зашкалює кількість людей, уражених пухлинами, та з уродженими аномаліями, — нікого зрештою не здивувало. Але науковці Івано-Франківського національного медичного університету не обмежилися статистикою. Встановили коре-

Фото надане автором

Береги заповненого соляним розсолон Домбровського кар'єру стали могильниками токсичних відходів хімічного виробництва

ляційні зв'язки між екологічними чинниками та видом захворювання, розробили систему прогнозуван-

ня. Підприємства ж Калуща безгосподарно покинули напризволяще, зупинили з цілковитим порушенням

Зіграла свою негативну роль і безконтрольна утилізація в ньому промислових відходів і лобювання сумнівних бізнес-інтересів. Ситуацію можна врятувати, запевняють науковці, і навіть відновити тут виробництво калійних добрив.

Рекомендації прикарпатських фахівців не лише вказують шлях розв'язання екологічних проблем минулого, а й застерігають від прорахунків у майбутньому. Приміром, під час реалізації проекту з видобутку сланцевого газу.

Розроблений для Калуща алгоритм зменшення техногенного навантаження на регіон доповнили наукові рекомендації дніпропетровських та полтавських інженерів та екологів. Так зродилася комплексна оцінка екологічного стану Донецько-Дніпропетровського регіону, Калуського гірничо-промислового району та Полтавської області з прогнозом ризиків і комплексною системою запобігання забрудненню довкілля. Ці рекомендації, запевняють науковці, стануть у пригоді під час відновлення Донбасу.

У Донецько-Придніпровському регіоні накопичено 9,5 мільярда тонн промислових відходів, з них 60 мільйонів тонн радіоактивних. Показники захворюваності населення вищі від середньоукраїнських майже в 1,5 раза.

ня за певними параметрами виникнення і розвитку цих захворювань, а також новітні методи лікування.

Паралельно потрібно було визначити, які конкретно об'єкти спричиняють забруднення району і що з цим робити.

— Техносфера, як і природа, відповідає негативними зрушеннями на безвідповідальне втручання у її діяльність, — розповідає професор Івано-Франківського університету нафти і газу Ярослав Семчук. — Виробничі об'єкти потрібно тримати в постійному контролі технологічних проце-

сів. Підприємства ж Калуща безгосподарно покинули напризволяще, зупинили з цілковитим порушенням регламентних робіт. Екологічні проблеми цього регіону — сумний приклад того, що навіть обґрунтовані науково-технічні проекти не гарантують успіху, якщо на їхній основі не ухвалюють правильне управлінське рішення.

З проекцією в майбутнє

Екологічний стан у районі Домбровського кар'єру погіршувався через нехтування науковими дослідженнями та відхилення від проектних рішень у гонитві за показниками видобутку руди.

АВТОРИТЕТНО

У центрі досліджень — людина

Аркадій ШАПАРА,
директор Інституту проблем природокористування та екології НАН України:

— Щоб обрати правильний шлях розвитку і розв'язати накопичені екологічні проблеми, важливо встановити цілісну систему зв'язків природного й техногенного середовища та його впливу на людину. Тому наш інститут виступив ініціатором підготовки комплексної наукової роботи. Так, вплив геологічної структури на здоров'я населення проаналізував київський професор Георгій Рудько; наслідки дії промислових забруднювачів на стан екосистем та здоров'я населення — професори з Дніпропетровська та Івано-Франківська Єлеонора Білецька, Микола Рожко, Ганна Ерстенюк; економіку питання прорахувала доцент Світлана Онищенко з Полтави. В рамках наукового проекту професор з Дніпропетровська Григорій Шматов представив першу в країні регіональну систему екологічного моніторингу.

Ось так у праці «Розробка та впровадження системи зменшення техногенного навантаження на території і населення екологічно кризових регіонів України» вперше докладно розглянуто всі компоненти екологічних проблем всієї держави. При цьому в центр досліджень поставили людину. Розроблено концептуальні ландшафтно-хімічні й біогеогеохімічні моделі екологічно кризових регіонів України, що дають змогу через унікальну систему моніторингу довкілля визначити екологічні показники та спрогнозувати їх вплив на здоров'я населення. Результати досліджень допоможуть також у стратегічному плануванні переходу України до сталого розвитку та інтегруванні у європейське та світове співтовариство.

ОФІЦІЙНО

Наука має вказувати шлях практиці

Олег ГОНЧАРУК,
голова Івано-Франківської облдержадміністрації:

— Одне з основних наших завдань — вирішити на решті питання Калуського гірничо-промислового району, який чотири роки тому офіційно оголосили зоною надзвичайної екологічної ситуації. Відтоді проблеми тільки поглибилися, джерела небезпеки продовжують впливати, а комплексний план їх ліквідації так і не розроблено.

Негативні техногенні чинники виникли свого часу саме через прийняття необґрунтованих рішень щодо діяльності гірничо-хімічних підприємств, захоронення радіоактивних, токсичних відходів. Тепер потрібно застосовувати метод протидії — ухвалювати ефективні управлінські рішення. Тому ми вдячні науковцям Івано-Франківська, Полтави, Дніпропетровська, які озброїли нас не тільки всебічними знаннями про природні, техногенні, соціальні процеси, але й розробили покроковий комплекс технологічних заходів для мінімізації екологічної небезпеки.

Не зважаєш на інших? Плати штраф!

БЕЗПЕКА. Луцька міська рада заборонила спалювати опале листя

Валерій МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

Таке обмеження не випадкове. Адже в листі, яке нині скидають дерева, накопичилося чимало шкідливих хімічних елементів і канцерогенних сполук, що при спалюванні потраплятимуть в повітря. А звідти — в легені лучан.

— Контролюватиме виконання відповідного розпорядження Луцького міського голови Миколи Романюка муніципальна дружина, працівники якої у вересні—жовтні патрулюватимуть місто до 22-ї години, — розповів радник міського голови Борис Сорока. — Вони мають надійний інструмент впливу. Адже за са-

мовільне спалювання відходів, опалого листя, рослинності та її залишків нашим законодавством передбачено штраф для громадян у розмірі від 20 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (або від 340 до 1360 гривень). А для посадових осіб він ще більший — від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів до-

ходів громадян (850—1700 гривень).

А головне — в обласному центрі з року в рік удосконалюють систему вивезення відходів на полігон, де їх утилізують. Житлово-комунальні підприємства цієї осені також мають визначитися з місцями для компостних ям, аби потім використовувати опале

листя як добрива. Не стоїть осторонь і Держекоінспекція. Її працівники розмістили на білбордах соціальну рекламу, яка нагадує про шкоду від спалювання листя, і постійно проводять рейди. Адже в місті є тисяча хворих на астму та понад дві тисячі — на хронічний бронхіт. А ці люди особливо чутливі до чис-

тоти повітря. Порівняно з минулими роками кількість охочих палити сміття у вогнищах значно зменшилася. Адже міська влада також через ЗМІ повідомила людям номери телефонів відповідних контролюючих служб, працівники яких тепер значно оперативніше реагують на скарги містян.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Осінні кольори літа

ІКЕБАНА. Виставка робіт відомих майстрів пройшла в музеї Ханенків

Олег ЛИСТОПАД,
Володимир ЗАЙКА
(фото)
«Урядовий кур'єр»

Ще у школі долучився до створення ікебани, тільки тоді це слово учні не вживали. Кажали просто: квіткова композиція. Оскільки «наша» виставка була присвячена Дню визволення Запоріжжя від фашистів, то ми попросили в кабінеті початкової військової підготовки макет автомата і вставили у ствол гвоздику. Оцінка комісії, яку очолювала старша піонервожата, вразила — друге місце! Досі пишаюся, бо це була моя ідея.

А ось у Національному музеї мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків днями все було на геть іншому рівні. Експонувались композиції з живих квітів, створені майстрами Ікенобо — найдавнішої школи мистецтва ікебани.

Музей Ханенків, спільно з Посольством Японії в Україні та Школою ікебани Ікенобо, дав змогу долучитися до унікального явища японської культури, традиції якого налічують понад 500 років. Провела демонстрацію створення квіткових композицій визнана майстриня з Японії Ямада Мідори володарка титулу «Живе надбання нації», кавалер «Ордена рубінової зірки із золотими та срібними променями», яка очолює філію Інституту ікебани Ікенобо на теренах СНД.

Другою почесною учницею виставки стала професорка з ікебани Анжела Лобастов (Молдова), яка стала першою іноземкою, запрошеною до Японії на професорський конкурс, що впродовж 300 років

проводився виключно серед японців.

Крім цього, на виставці у Музеї Ханенків було представлено твори київських викладачів та студентів. Київське відділення школи існує з 1999 року — спершу як курси при Посольстві Японії в Україні, а потім в Українсько-японському центрі Київської політехніки.

— Щоразу майстри школи Ікенобо демонструють новий творчий підхід до відтворення тих філософ-

ній композиції глядач відчує, як художник сприймає схему відношення між людиною і при-

кутом зору дилетанта, то це робиться так: берете чудернацьку вазу, наливаєте у неї во-

Ямада Мідори ділиться секретами з українськими шанувальниками японського мистецтва

ських принципів, які лежать в основі мистецтва ікебани, — розповідає завідувачка відділу азійського мистецтва Музею Ханенків Галина Біленко. — У кож-

родою, як втілює через гармонію букетів красу і символічне значення кожної квітки.

Ну а якщо передати сенс створення композиції під

ди, насилає гальки, зверху ставите таку залізничку-іжачку, поміж голок якої встромляєте асиметричні (це — головне!) гілки, квітки та цурпалки. Потім придумуєте пояснення цим лініям та кольорам і — готово! Можете запрошувати відвідувачів, які годинами будуть дискутувати, чи розкрили ви зміст назви у цій композиції або навпаки.

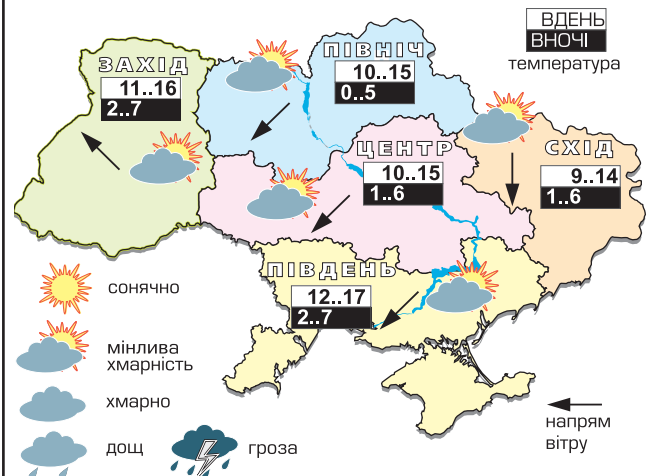
Вийшовши із виставкової зали, я замилувався грою сонячних променів на стовбурах дерев парку ім. Т. Шевченка, який знімає стрес усім, хто завітає в цей милий простір між історичною вулицею Терещенківською та червоним корпусом мого рідного університету імені Тараса Шевченка.

Під мінорну мелодію, яку вуличний оркестр награв на сусідній алеї, осінь теж складала свої одвічні ікебани — з пожовклого вже місцями листя та чарівних блискучих, ще мокрих каштанів.

Втілення 300-річних традицій Японії у стінах українського музею

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 2 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+1 +6	+10 +15	Черкаська	+1 +6	+10 +15
Житомирська	+1 +6	+10 +15	Кіровоградська	+1 +6	+11 +16
Чернігівська	+2 -3	+9 +14	Полтавська	+1 +6	+9 +14
Сумська	+2 -3	+9 +14	Дніпропетровська	+1 +6	+10 +15
Закарпатська	+4 +9	+14 +19	Одеська	+5 +10	+13 +18
Рівненська	+1 +6	+11 +16	Миколаївська	+2 +7	+12 +17
Львівська	+4 +9	+11 +16	Херсонська	+2 +7	+12 +17
Івано-Франківська	+4 +9	+11 +16	Запорізька	+1 +6	+10 +15
Волинська	+1 +6	+11 +16	Харківська	+1 +6	+9 +14
Хмельницька	+1 +6	+11 +16	Донецька	+1 +6	+9 +14
Чернівецька	+4 +9	+11 +16	Луганська	+1 +6	+9 +14
Тернопільська	+1 +6	+11 +16	Крим	+6 +11	+13 +18
Вінницька	+1 +6	+11 +16	Київ	+1 +3	+12 +14

Укргідрометцентр

І пісень співали, і кошти збирали для дітей-переселенців

Світлана ГАЛАУР
«Урядовий кур'єр»

У ПОШУКАХ ІСТИНИ. Етнографічний фестиваль «Сад пісень Сковороди», що вже п'ятий рік поспіль проходить на Харківщині, зібрав рекордну кількість учасників. За підрахунками організаторів, у яскравому і неповторному святі взяли участь кілька тисяч гостей та жителів області, які люблять Україну.

Родзинкою цьогорічного дійства стало місце його проведення — Бабаївський ліс, стежками якого ходив колись український філософ, просвітител, гуманіст, поет і педагог Григорій Сковорода. На великій сцені, встановленій прямо на лісовій галявині, виступили творчі колективи з усієї області, які виконали авторську музику, обробки та інтерпретації народних пісень, продемонстрували нові напрями розвитку сучасного фольклорного музичного мистецтва. Своєю творчістю порадував присутніх на святі любителів мистецтва заслужений артист України, бандурист Тарас Компаніченко.

У Бабаївському лісі пройшли майстер-класи з гончарства, різьблення та лозоплетіння від майстрів декоративно-прикладного мистецтва, які приїхали на етнофестиваль з Полтавської, Сумської, Дніпропетровської та Черкаської областей. Відвідувачі мали змогу придбати сувеніри виробництва українських майстрів і художників, які були представлені на ярмарку, та поласувати польовою кашею і виробами бджільництва.

Коментуючи широкомасштабну культурну подію, яка щоросені перетворюється на грандіозне патріотичне свято в регіоні, голова Харківської районної державної адміністрації Юрій Шпарага повідомив, що в Бабаївському лісі відкрита «Стежка Сковороди», яка проходить повз Холодне джерело і йде до Чорного озера. Це найулюбленіше місце прогулянок філософа. І тепер харків'яни та гості першої столиці, можуть краще пізнати ці історичні місця, приїхавши на екскурсію в Бабаї чи відвідавши цей етнографічний фестиваль. Він сьогодні — необхідний, оскільки демонструє всю красу, традиції та культуру українського народу, доводить, що дух українців незламний», — резюмував Юрій Шпарага.

Організатори також зібрали кошти на придбання канцтоварів для дітей-переселенців із зони АТО та одягу для вимушених переселенців із Донеччини і Луганщини.

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Павло БЕБА, Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 37613. Тираж 28575

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua